

Hyvinkää

2/2021 | JULKINEN TIEDOTE

Hyvinkää
kiinnostaa
muuttajia

Sivut 7-12

Turvallinen ja
terveellinen
ekouimala

Sivut 26-27

HYVINKÄÄ *h*

Hyvinkää

Hyvinkää-lehti

Päätoimittaja
Pi Krogell-Magni

Toimituspäälliköt
Outi Ruso
Tuija Tomperi

Toimituskunta
Mika Heikura
Marko Hytönen
Marko Kankare
Laura Niemonen
Teemu Nikkola

Toimittajat
MAK Media Oy, Maire Soiluva
Viestintävilla Oy, Miia Maria Lahti
Pevitext Oy, Pekka Virtanen

Kiitos lehden teossa mukana olleille
Hyvinkään musiikkiopisto, Hyvinkään Orkesteri, Keusote, Lasten ja nuorten taidekeskus, Taito käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi, Suomen Rautatiemuseo sekä Hyvinkään Lämpövoima, Hyvinkään Vuokra-asunnot ja Hyvinkään kaupunkiorganisaatio.

Kannen kuva
Teemu Heikkilä, kuvauspaikka: Suomen Rautatiemuseo

Taitto
MAK Media Oy, Pia Näppinen

Painosmäärä
30 000

Paino
Punamusta

Julkaisija
Hyvinkään kaupunki

> hyvinkaa.fi/hyvinkaalehti
> hyvinkaa.fi/palaute

Hyvinkään kaupunki
Hyvinkään kaupunki
@HyvinkaaCity

AUKEAMAN KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Hyvinkää on sujuvan asumisen paikkakunta

Kulunut vuosi on ollut meille monella tapaa muutoksia täynnä. Tähän mennessä vuoteen on mahtunut koronaa, kaupunginvaltuutettujen valtuustokauden vaihtumista ja sote-uudistuksen etenemistä hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Hyvinkään kaupungin toimintaan vaikuttaa muiden muutosten rinnalla myös kaupunginjohtaja Jyrki Mattilan eläköityminen, minun seurattessani häntä kaupunginjohtajan roolissa. Kaupungin toimintaan vaikuttavat aina sekä ympärillämme olevat toimintaedellytysten muutokset että ihmisten vaihtumiseen liittyvät muutokset. On tärkeää, että kuljemme näissä muutoksissa yhdessä ja eteenpäin.

Tulevaisuutta tarkastellessa koronatilanne ja sen tuomat muutokset työskentelymaailmassa ja ihmisten kohtaamisessa antavat pohdittavaa koko Suomelle. Uudet tavat tehdä työtä ovat tulleet monelle meistä tavalla tai toisella tutuksi. Etätyöskentely on myös nostanut perheiden arvoissa esiin väljemmän asumisen kaupungit palveluineen. Tästä vetovoimasta kertoo keväällä Hyvinkäällä haettavissa olleet omakotitalotontit, joiden osalta kysyntä oli suurempaa kuin tarjonta.

Hyvinkää on muuttovoittokunta ja meillä on hyvät edellytykset pärjätä. Kaupunkimme tarjoaa sujuvan elämän palvelut ja hyvän elämän edellytyksen lähipalveluineen. Vaapa-aikaan liittyvät harrastuspalvelut ovat laajat, puhtaan luontoympäristön tarjoamien mahdollisuuksien kera. Hyvinkää on myös viime vuosina rakentanut vahvaa tapahtuma kaupungin mainetta. Tapahtumatarjontaa löytyy isoista pieniin tapahtumiin niin kulttuurin kuin musiikin ja liikunnan saralla.

Elinkeinoyhteistyö työpaikkojen lisäämisen mahdollistajana on myös kaupungille tärkeää, sillä työpaikat ja monimuotoisen asumisen mahdollisuudet tukevat yhdessä kaupunkimme positiivista kehittymistä.

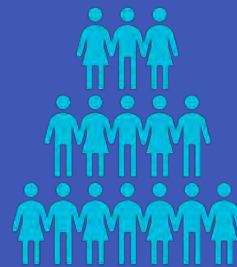
Kaupungin työntekijät ansaitsevat kiitoksen työstään tilanteessa, jossa palvelut on taattu koronan sävyttämien jatkuvien ohjeiden ja muutosten höystämänä. Hyvin toimiva kaupunkiorganisaatio on omalta osaltaan luonut puitteet niin hyvinkääläisille kuin kaupungissa toimiville yrityksille, matkailijoille ja tapahtumakävijöille, jotta kaupungisamme on voitu toimia turvallisesti koronatilanteesta huolimatta.

Johanna Luukkonen
Kaupunginjohtaja

Vahdinvaihto kaupungintalolla sivut 4-6.

Muuttovoitto
tammi-kesäkuussa 2021

+253
asukasta

Hyvinkää houkuttaa muuttajia, sivut 7-12.

Hyvinkään yläkoulut tarjoavat monia vaihtoehtoja, sivut 18-19.

Seuraava Hyvinkää-lehti ilmestyy alkuvuodesta 2022.

Tutustu aiempiin numeroihin:

> hyvinkaa.fi/hyvinkaalehti

Sisältö 2/2021

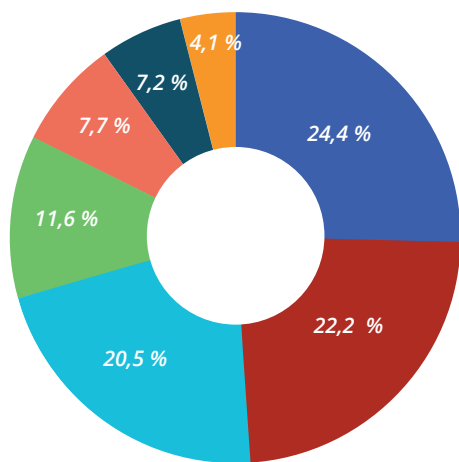
- 4 Kaupungin uudet päättäjät aloittavat työnsä syksyllä
- 5 Uusi kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen: Paluu kotiin
- 6 Hyvinkää kaupunginjohtajien silmin
- 7 Hyvät palvelut, hintataso ja luonnonläheisyys houkuttavat omakotirakentajia
- 8 Viihtyisää ja laadukasta täydennysrakentamista
- 9 Rakennusvalvonta loikkaa tulevaisuuteen edistyksellisellä 3D-mallinnuksella
- 10 Muuttoliike tuo runsaasti uusia asukkaita Hyvinkäälle
- 11 Energiategokkuutta kodin lämmitykseen
- 11 Näkökulma kaupunkiin: Onko Hyvinkää sinulle rakas - kerrothan kaverillekin
- 12 Elämisen helppoutta Hyvinkäällä
- 13 Vanhankirkonsillan liikennemäärää voi seurata reaaliajassa
- 14 Katu- ja vesisaneerauskohteet viimeistely kuntoon kesän aikana
- 16 Kaupunkilaiset tekevät elinvoimaisen keskustan
- 17 Valokuitutekniikka on osa kylien vetovoimaa
- 18 Missä Onni, siellä Rusakko
- 19 Hakalan kirjasto on lapsiperheiden kirjasto
- 20 Yläkoululaisten kanssa on kiva työskennellä
- 21 Nuorisotalo Sillan korvannut nuorisotalo Pointti on avannut ovensa
- 22 Leikin lumoa Hyvinkään varhaiskasvatuksessa
- 23 Hyvinkään Opisto tuottaa hyvinvointia hyvinkääläisille
- 24 Hyvinkään luonto - maisemaa ja monimuotoisuutta
- 25 Elämyksiä, terveysvaikutuksia ja kulttuuria luontopoluilta
- 26 Turvallinen ja terveellinen ekuouimala
- 28 Syksyllä liikutaan
- 29 Kaupunki kunnostaa Sahanmäessä 1940-1950-luvuilla sijainneen vanhan kaatopaikan
- 30 Villa Artun syksyn näyttelyissä värkkäilyä taidetta ja pimeän tutkimista
- 31 Artun kuviksen syksyssä ötökän ympäristöoppia kukkapuutarhassa
- 32 Taito käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi - Iloisen tekemisen ja onnistumisen paikka
- 32 Eläinsuojeluvalvonta Hyvinkäällä
- 33 Kestävä, hiilineutraali Hyvinkää
- 34 Hyvinkääläiset seurat liikuttavat noin kolmasosaa kaupunkilaisista
- 35 Poimintoja syksyn tapahtumista Hyvinkäällä
- 36 Hyvinkää huokuu rautatiehistoriaa
- 37 Rautateiden eurooppalainen teemavuosi Suomen Rautatiemuseossa
- 38 Kadonnutta Hyvinkäätä etsimässä kaupunginmuseossa
- 39 Lähetääks kylille?
- 40 Maalataan yhdessä muraali!
- 41 Uusi uljas museo
- 42 Hyvinkään musiikkiopisto rytmikkäänä
- 43 Anna palautetta

Kaupungin uudet päättäjät aloittavat työnsä syksyllä

Valtuustokaudelle 2021-2025 valitut kaupunginvaltuutetut valittiin kuntavaaleissa 13.6.2021. Kuntavaalien äänestysprosentti Hyvinkäällä oli 50,3 %, ja koko maan äänestysprosentti oli 55,1 %. Vaalituloksen perusteella Hyvinkään kaupunginvaltuuston paikat jakautuvat oheisen kaavion mukaisesti.

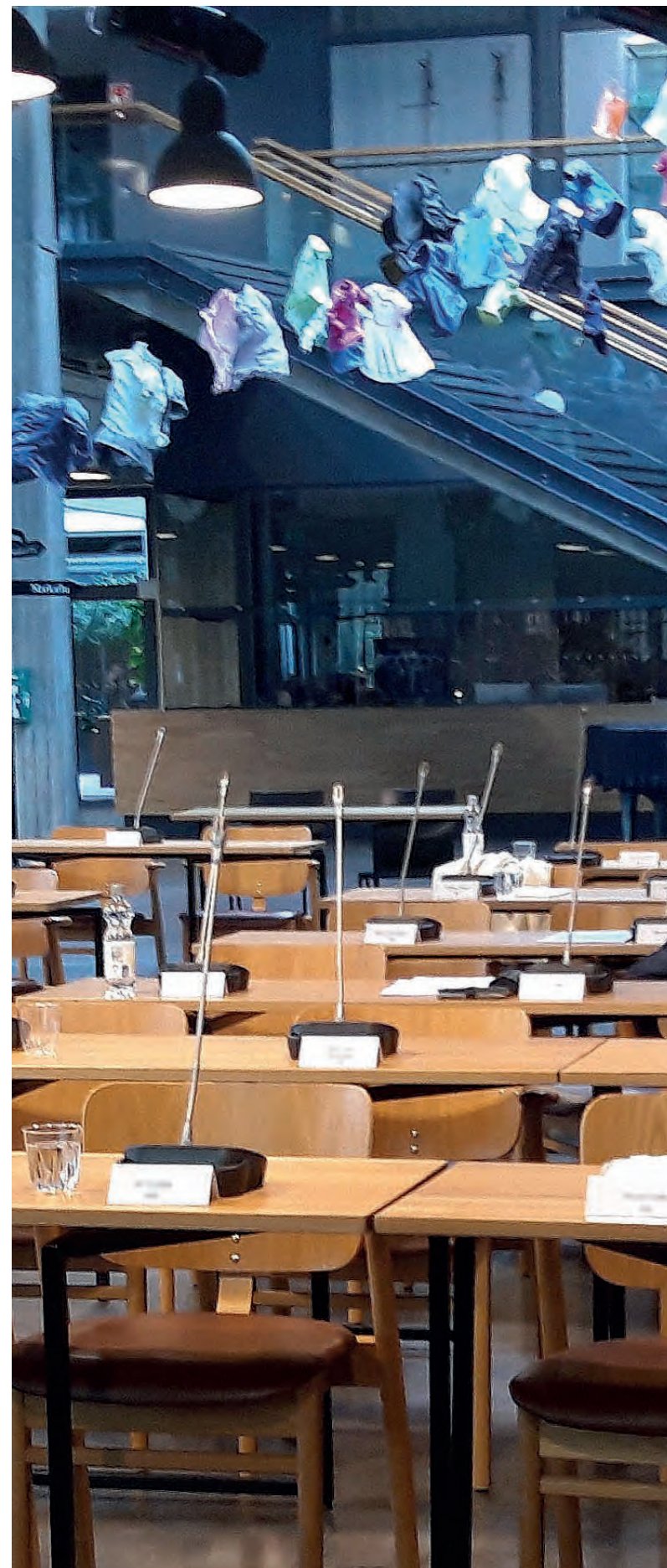
Vuoden 2021 kuntavaalien paikkajako Hyvinkäällä puolueittain. Valtuustopaikkoja on yhteensä 51.

- Kansallinen Kokoomus 13
- Suomen Sosialidemokraattinen Puolue 12
- Perussuomalaiset 11
- Vihreä liitto 6
- Vasemmistoliitto 4
- Suomen Keskusta 3
- Suomen Kristillisdemokraatit (KD) 2

Voit seurata kaupungin päätöksentekoa osoitteessa > [Hyvinkaa.fi/kaupunki-ja-hallinto](https://www.hyvinkaa.fi/kaupunki-ja-hallinto), josta löydät eri päättävien toimielinten eli kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja lautakuntien kokousajat, esityslistat ja pöytäkirjat.

Kaupunginvaltuuston kokous on julkinen ja aina nähtävissä osoitteessa > [Hyvinkaa.fi/valtuustolive](https://www.hyvinkaa.fi/valtuustolive)

KUVA: PI KROGELL-MAGNI

KAUPUNGINJOHTAJA

Uusi kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen

Paluu kotiin

Lapsuutensa ja nuoruutensa Hyvinkäällä viettänyt Johanna Luukkonen oli yksimielinen valinta Hyvinkään uudeksi kaupunginjohtajaksi.

TEKSTI: PEKKA VIRTANEN

Johanna Aaltonen muutti Riihimäeltä Hyvinkään Kirkkariin 2-vuotiaana. – Hyvinkää on koti- ja kasvukaupunkini. Harrastin ja kävin kouluni täällä – menin 1973 Aseman kouluun ja kirjoitin 1985 ylioppilaaksi Hyvinkään yhteiskoulusta. Olin aktiivinen ja harrastava lapsi ja nuori. Taitoluistelu ja voimistelu olivat pääajajani, mutta harrastin myös yleisurheilua sekä pesä- ja koripalloa. Olin mukana myös koulujen kerhotoiminnassa, kertoo nyt 54-vuotias Johanna Luukkonen.

Kerrostalossa kasvanut Luukkonen muistelee lämmöllä lapsuuttaan ja nuoruuttaan. – Taloyhtiön lapset muodostivat hyvin tiiviin porukan, ja aina oli kavereita ympärillä. Pihalla pelailtiin aktiivisesti ja lähellä oli hyvät harrastusmahdollisuudet. Keskusta ja rautatieaseman silta kuuluivat kiinteästi nuoruuteeni, kertoo liikunnanohjaajaksi 1988 valmistunut Luukkonen.

Työt veivät avioliiton myötä Aaltosesta Luukkoseksi muuttanutta Johannaa paikasta toiseen. Kun kahden liikunnan ammattilaisen perheessä tuli ajankohtaiseksi päättää 90-luvun alussa syntyneen pojan kasvuympäristö, vuonna 1995 lastentarhanopettajaksi valmistunut Luukkonen jätti uraputken pörssiyrityksensä ja perhe muutti Hyvinkäälle.

– Halusin antaa aikaa lapselleni, ja Hyvinkää on hyvä paikka asua ja kasvattaa lapsia.

TUTTU TYÖNANTAJA

Hyvinkään kaupunki on elokuussa kaupunginjohtajan roolissa aloittaneelle Luukkoselle tuttu työantaja, sillä hän toimi 2002–14 muun muassa päiväkodin johtajana, varhaiskasvatuksen aluepäällikkönä ja hankintapäällikkönä. Jälkimmäisen virkasuhteen aikana hän toimi liiketoimintajohtajan sijaisena ja valmistui 2013 hallintotieteiden maisteriksi.

– Työhaasteet innostivat opiskelemaan työn ohessa. Hankintapäällikkön virassa

opin tuntemaan kaupunginjohtajan monialaista työkenttää. Se laittoi miettimään, olisiko minusta johtamaan kuntaorganisaatiota. Olen aina halunnut kokeilla erilaisia asioita. Tärkeänä kannustimena olivat kaupunginjohtaja Jyrki Mattilan sanat ”Johanna, sinä pärjät, lähde kokeilemaan”.

Johanna Luukkonen aloitti yksimielisesti valittuna Kangasniemen kunnanjohtajana 1.1.2015. Elokuussa 2017 hänestä tuli Laitilan kaupunginjohtaja ja 1.7.2020 Rauman kaupunginjohtaja.

SUJUVA ELÄMÄN HYVINKÄÄ

– Kunnat ja kaupungit, joissa olen ollut johtajana ovat kaikki olleet hyviä, elinkeinoelämän suhteen aktiivisia kuntia – se sopi minulle, sillä olen työotteeltani aktiivinen toimija. Tarkoitukseni oli työskennellä Raumalla pitkään, mutta kun kotikaupunki kutsui johtajaksi, niin tästä ei voinut kieltäytyä – rakkaus kotikaupunkiin on niin vahva ja sydämeni Hyvinkäällä oman lapsuuden ja lapsen kasvattamisen kautta.

– Olen tehnyt aika pitkän uran hyvin konkreettisessa työssä ja arjessa ihmisten ja yritysten parissa, ja se näkyy tavassani johtaa. Kerron aktiivisesti somessa, mitä työssäni tapahtuu, ja haluan olla helposti lähestyttävä johtaja, kuvailee Johanna Luukkonen työtyyliään.

– Hyvinkää on positiivinen, viihtyisä ja kehittynyt kaupunki. Olemme niin sanottu sujuvan elämän eli 15 minuutin kaupunki: asuu sitten keskustassa tai hiukan syrjemällä, niin kaikkialle on kuitenkin helppo päästä. Se, miten kehitämme kaupunkia, on omassa käsissämme. Aina, kun tehdään jotakin, se ei välttämättä miellytä kaikkia, mutta vaarallisinta on, jos ei tehdä mitään, muistuttaa uusi kaupunginjohtaja.

Voit seurata Johanna Luukkosen työtä Hyvinkään kaupunginjohtajana eri sosiaalisen median kanavissa: Facebookissa, Twitterissä, Instagramissa ja LinkedInissä. Löydät kaikki tilit: > [Hyvinkaa.fi/some](https://www.hyvinkaa.fi/some) kautta.

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Hyvinkää kaupunginjohtajien silmin

Eläkkeelle jäävä **Jyrki Mattila** ja uusi kaupunginjohtaja **Johanna Luukkonen** ajattelevat monista kuntajohtamiseen liittyvistä asioista samalla tavalla.

TEKSTI: PEKKA VIRTANEN

Hyvinkään kaupunkia vuodesta 2013 viransijaisena ja vuodesta 2016 alkaen vakinaisena johtanut diplomi-insinööri Jyrki Mattila jää vuoden lopulla eläkkeelle. Hyvinkään kaupungin palveluksessa vuodesta 1995 alkaen toimineen 64-vuotiaan Mattilan seuraaja on häntä yhdeksän vuotta nuorempi Johanna Luukkonen.

Hyvinkään yhdeksäntenä kaupunginjohtajana 1.12.2021 aloittava hallintotieteiden maisteri Luukkonen oli kaupungin palveluksessa 2002–14, joten nykyinen ja uusi kaupunginjohtaja tuntevat hyvin toisensa.

– Hyvinkää saa Johannasta motivoituneen ja hyvän kokemuksen omaavan määrätietoisin ammattijohtajan – noin 1 500 hengen organisaation ja kaupungin yhtiöiden johtaminen edellyttää ammattitaitoa, muistuttaa Mattila, joka aikoinaan kannusti Luukkosta hakeutumaan kuntajohtajaksi.

Kaupunginjohtajan vaihtuminen ei tule näkymään johtamistavassa, sillä myös Luukkonen on sitä mieltä, että johtoryhmän jäsenet saavat johtaa yksiköitään tai toimialojaan omalla tyyllillään.

– He ovat omien alojensa asiantuntijoita. Kaupunginjohtaja katsoo kokonaisuutta ja on lähellä tukemassa, mutta ei mene kenenkään tontille. Kun kaikilla on omat reviirinsä, niin orkesteri soi oikealla tavalla ja kaikilla on hyvä olla, uskovat Mattila ja Luukkonen.

Yksi asia tulee kuitenkin muuttamaan: Mattila on jättänyt suosiolla somettamisen muiden tehtäväksi, mutta Luukkonen

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

tulee kertomaan aktiivisesti työstään muun muassa Facebook-sivulla ”Kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen”.

ELINVOIMAINEN HYVINKÄÄ

Luukkonen saa johdettavaksi talouden suhteen keskiuusimaalaista keskitasoa edustavan kunnan.

– Vuosi 2019 oli hankala, ja talouden tasapainottamiseksi meillä on meneillään kestävä talouden ohjelma. Tehtyjen kouluverkkoinvestointien vuoksi nyt pitäisi selvitä kevyillä investoinneilla. Elinvoimatekijät ovat kuitenkin hyvässä mallissa, ja esimerkiksi vesihuollon korjausvelka on moneen kuntaan verrattuna todella pieni. Investointitarpeita on esimerkiksi uusien asuinalueiden infran ja vapaa-ajanpalveluiden osalta, mutta palveluiden synnyttämisessä on käytettävä malttia ja harkintaa, muistuttaa Mattila.

– Hyvinkään työpaikkaomavaraisuusaste ja sijainti ovat erittäin hyvät, ja tämä on viihtyisä sujuvan elämän kaupunki, joka mahdollistaa kaupunkimaisen asumisen pääradan varressa, normaalia omakotiasumisen sekä monipuolisesti asumis- ja rakentamismahdollisuuksia haja-asutusalu-

eilla ja kylissä, summaa Johanna Luukkonen hyvinkään pito- ja vetovoimatekijöitä.

SOTE-UUDISTUS TYÖLLISTÄÄ

Käynnissä oleva hyvinvointialueiden perustaminen tulee työllistämään uutta kaupunginjohtajaa. Jyrki Mattila muistuttaa, että nyt vireillä oleva historian suurin hallinnollinen uudistus on kunnille melkoinen elinvoimakyky.

– Sote-menot pitää saada pysymään sellaisina, joihin kaupungilla on varaa. Uudistus tulee olemaan taloudellisesti haastava, ja sillä on vaikutusta myös kaupungin investointibudjettiin eli pito- ja vetovoimaan – investointeja pitää tehdä pienenevällä rahamäärällä. Vaikka nyt toteutettava sote-uudistus on monella tapaa huono, sen kanssa on elettävä, toteaa Mattila.

– Elinkeinoelämän tarpeisiin ja asumiseen pitää panostaa etupainotteisesti, ja Hyvinkään tonttireservit ovatkin varsin hyvällä mallilla. Uskon, että kuntapäätäjät ja kaupunkilaiset haluavat kulkea eteenpäin – meillä on siihen kaikki mahdollisuudet ja itselläni vahva usko tulevaisuuteen, painottaa uusi kaupunginjohtaja Johanna Luukkonen.

Hyvät palvelut, hintataso ja luonnonläheisyys houkuttavat omakotirakentajia

TEKSTI: MIIA MARIA LAHTI

Omakotitontit käyvät taas hyvin kaupaksi Hyvinkäällä. Viitisen vuotta tontteja meni 20–30 vuodessa, mutta tänä vuonna luovutetaan näillä näkymin noin 50 tonttia.

– Viime syksynä kysyntä lähti selvään nousuun. Tontit kiinnostavat niin hyvinkääläisiä kuin muualta muuttavia, kertoo maanmittausinsinööri **Mika Alastalo**.

Hyvinkää tarjoaa kaupunkimaiset palvelut lyhyillä etäisyyksillä, ja asuminen hintataso on kohtuullinen.

– Hintataso palvelee erityisesti heitä, jotka muuttavat muualta Suomesta, mutta joilla ei ole varaa pääkaupunkiseudun kustannuksiin. Monet tontinhankkijat ovat niin ikään kiitelleet sitä, että Hyvinkäällä on hienosti hoidettu ympäristö sekä hyvät

kevyen liikenteen väylät ja ulkoilureitit.

– Korona-aikana erityiseen arvoon nousseet väljyys ja luonnonläheisyys kuuluvat ihmisten puheissa. Etätyökin on tuonut meille uusia asukkaita, Alastalo vahvistaa.

Tällä hetkellä tontteja myydään ja vuokrataan Metsäkaltevasta. Kravunlaakson ensimmäinen vaihe on nyt rakenteilla ja toinen vaihe tulossa. Tontteja riittää vielä muutamaksi vuodeksi, ja Metsäkaltevassa on sen jälkeenkin runsaasti maavarantoa kaavoitettavaksi.

– Hyvinkäällä on tapana, että keskitytään yhteen alueeseen kerrallaan. Tällöin alue valmistuu nopeammin, ja palvelutkin saavuttavat asukkaat kerkeämmin.

Tontteja on ollut jokaisen makuun: kaksikerroksisten ja yksikerroksisten pientalojen tontteja niin rinnemaastossa kuin tasaisemmallakin maalla.

Isoimmat tontit ovat kooltaan 1200 neliötä, pienimmät reilut 500 neliötä. Keskimääräinen koko on 900–1000:een neliötä. Pienet tontit ovat olleet viime aikoina erityisen kysytyjä, ja niitä kaavoitetaan lähiaikoina lisää muun muassa Kravunlaakson alueelle.

Osa hyvinkääläisistä ajattelee, että Metsäkalteva on liian kaukana keskustasta, mutta varsinkin muualta tuleville kilometreillä ei ole niin isoa merkitystä.

– Pääkaupunkiseudulta muuttavat pitävät alueen sijainnista, ja useat heistä ovat tottuneet etäisyyksiin taajama-alueella. Metsäkaltevaan aletaan myös juurtua: siellä on ihmisiä, jotka aloittelevat jo toisen talon rakentamista alueelle, Alastalo myhäilee.

KUVA: RÖNI-KUVA OY

Ilmakuva Metsäkaltevan asuinalueelta 24.5.2021. Uusia omakotitaloja rakennetaan Kravunlaaksoon (katkoviivalla merkitty alue).

Viihtyisää ja laadukasta täydennysrakentamista

Keskustan tiivistäminen on olennaista sekä kaupunkikuvan että talouden kannalta. Hyvinkäällä tiivistäminen tehdään lähiympäristöä vaalien.

TEKSTI: MIIA MARIA LAHTI

Monipuolinen kaavoitus ja hyvät rakentamismahdollisuudet edistävät Hyvinkään kasvua.

– Haluamme lisää asukkaita ja tarjoamme monenlaisia rakentamisen mahdollisuuksia. Omakotirakentaminen on tärkeää, mutta volyymin näkökulmasta myös kerrostalorakentaminen – Hyvinkäällä yli kolme neljästä uudesta asunnosta on kerrostalossa, kertoo kaupungingeodeetti **Marko Kankare**.

– Sinne kannattaa rakentaa, missä parhaat palvelut ovat valmiiksi vieressä. Siksi keskustan täydennysrakentaminen on järkevää jo taloudellisesti tarkastellen. On myös kaupunkikuvallisesti ja houkuttelevuuden kannalta tärkeää, että yhdyskuntarakenne eheytyy eikä keskustassa ole tyhjiksi jääviä tontteja, lisää kaavoituspäällikkö **Anitta Ojanen**.

Keskustassa kaupungin omista alueista rakentuu tällä hetkellä Hangonsilta. Alueen seuraava vaihe käynnistyy nyt syksyllä. Tulevina vuosina täydennysrakentaminen siirtyy Urakansuun ja Koritsoonin alueille. Myös Sveitsin asemakaavoitusta on tarkoitus viedä eteenpäin, koska yleiskaava on jo voimassa.

Yksityisillä tonteilla tapahtuu. Hele- nenkadulla on menossa kaksi rakennushanketta. Salonkadun, Hyvinkääkadun ja Uudenmaankadun kulmaan on tulossa neljä uutta kerrostaloa. Myös Hyvinkään yhteiskoulun tontilla on vireillä kaavamuutos.

– Hykin tontilla valmistellaan kaavaluonnosta ja tutkitaan mahdollisuutta tontin käyttötarkoituksen muuttamiseen, kun koulutoiminta on siirtynyt Kipinään. Suomen Hoivatilat ja Varte ovat kiinnostuneita rakentamaan kortteliin sekä palvelu- että tavallista asumista ja liiketiloja. Siitä syntyisi niin sanottu hybridikortteli, jossa voi asua ja saada palveluita läheltä, Ojanen kuvailee.

Ilmakuva Hangonsillan alueesta 24.5.2021.

– Kaupunki on yksityisten hankkeissa mukana kaavoituksen kautta. Hyvinkää kiinnostaa rakennusliikkeitä, niiltä tulee aktiivisesti yhteydenottoja. Se on hieno asia, iloitsee Kankare.

YHTEISTYÖLLÄ PAREMPAAN TULOKSEEN

Yhteistyön merkitys rakennushankkeissa korostuu.

– Hangonsilta on ollut ensimmäinen iso kumppanuushankkeemme. Prosessit ovat pitkiä: arkkitehtikilpailu järjestettiin jo vuonna 2012, alue esiteltiin rakentajille 2014 ja rakentaminen alkoi 2018. Opimme hankkeesta todella paljon, ja seuraavissa vastaavissa onnistumme huomattavasti paremmin, Kankare summaa.

Kaikessa rakentamisessa on nykyään ensiarvoisen tärkeää muistaa luonto- ja viihtyisyysarvot.

– Pihatilaa on jätävä riittävästi. Lisäksi keskusta on pohjavesialuetta, mikä on otettava suunnittelussa huomioon. Kaikenlaisen viihtyisyyden huomioiminen parantaa kaupunkikuvaa. Korona-aika etenkin on osoittanut, että lähiympäristöllä on ihmisille todella iso merkitys, Ojanen pohtii.

Elinvoima, laatu ja houkuttelevuus ovat sanoja, jotka toistuvat Hyvinkään rakentamisesta puhuttaessa. Sekä Marko Kankare että Anitta Ojanen ovat rinta rottingilla:

– Kaupunki haluaa laatua keskeisille paikoille. Keskusta on Hyvinkään näköinen. Tämä ei ole radanvarsilähiö, vaan kaupunki.

KUVA: RÖNI-KUVA OY

Rakennusvalvonta loikkaa tulevaisuuteen edistyksellisellä 3D-mallinnuksella

Miltä kuulostaa pientalon suunnittelu, jossa voit etukäteen kulkea tulevassa kodissasi, valita sinne materiaaleja ja kalusteita sekä katsoa miten talo istuu maisemaan ja naapurustoon? Bonuksena saat rakennuslupatarkastuksen muutamassa sekunnissa.

TEKSTI: MIIA MARIA LAHTI

Maailman ensimmäinen 3D-tietomallinnuksella tehty rakennuslupahakemus hyväksyttiin keväällä Järvenpäässä, ja se on mahdollista myös Hyvinkäällä. Kaupunkien yhteinen rakennusvalvonta on jo vuosia kehittänyt järjestelmää, jonka tavoitteena on vähentää pientalorakentamisen lupabyrokratiaa. Mallinnus on ainutlaatuista niin Suomessa kuin koko maailmassa.

– Eniten mallinnuksesta hyötyy rakentaja. Taloon pääsee jo suunnitteluvaiheessa

Rakentaja, haluatko tutustua kotiin ennakoita ja saada rakennusluvan nopeasti?

Toimi näin:

- > Ota suunnittelija, joka osaa mallintaa, ja varmista, että suunnittelijan ja talotehtaan käyttämä ohjelma soveltuu rakennuslupamenettelyyn.
- > Perusta hanke luonnostilassa (Lupapiste.fi)
- > Tallenna rakennukseksi ja tonttisi malli Lupapisteeseen Sova 3D-kartalle ja tutustu tulevaan kotiin ja sen ympäristöön.
- > Tarkasta suunnitelmien säästöjen mukaisuus jo ennen hakemuksen jättämistä Solibri-ohjelmalla.
- > Ota yhteyttä rakennusvalvontaan.

virtuaalikävelylle ja sisustamaan. Järvenpään tapauksessa rakentajat olivat esimerkiksi istuneet saunassa ja huomanneet, että wc-istuimen paikkaa pitää vaihtaa, jottei se näy suoraan löylyhuoneeseen, kuvailee Hyvinkään ja Järvenpään johtava rakennustarkastaja **Jouni Vastamäki**.

Rakentajan on mahdollista hakea rakennuslupaa tietomallin avulla. Mallin tulee sisältää tiedot rakennetyypeistä, materiaaleista ja tiloista sekä kokonaisuista ja tilavuuksista. Malli on rakennuksen digitaalinen kaksonen, ikään kuin virtuaaliseksi rakennettu.

– Ensimmäinen 3D-rakennuslupahakemus vaati tietomallintamisesta innostuneen perheen, tietomallintamisen ammattilaisen, innovatiivisen lupakäsittelijän ja edistykselliset rakentamisen yhteistyökumppanit. Kun kaikki osaset lokahtivat paikalleen, otettiin uusi loikka suomalaisessa rakentamisessa.

Tietomallinnuksen avulla rakennuslupatarkastus sujuu jopa sekunneissa.

– Tietomallinnusta käyttämällä asiat tulee suunniteltua kunnolla ja säästösten mukaan. Tällöin lupakin napsahtaa nopeasti, kun kaikki on kunnossa. Ihannetapauksessa rakentaja voi miltei myöntää itselleen rakennusluvan, Vastamäki sanoo.

KONELUETTAVUUTEEN KANNUSTETAAN

Maankäyttö- ja rakennuslakiin on tulossa muutos, joka edellyttää, että lupahake-

mukset toimitetaan tietomalleina. Kaikessa tekemisessä kannustetaan koneluettavuuteen.

Johtava rakennustarkastaja Jouni Vastamäki kertoo olevansa tietomallinnuksesta innoissaan kuin ”lapsi legoista” ja on ollut mukana myös lakia valmistelemissä asian- tuntijaryhmissä.

– Sain ahaa-elämyksen käydessäni tietomallinnuskurssia ylemmässä ammattikorkeakoulussa. Ensin teimme kaupungilla töitä sähköisen asioinnin parantamiseksi ja otimme käyttöön lupapiste.fi-sivuston. Käytössämme on myös kaupungin 3D-malli, ja aloimme istuttaa rakennuksia siihen.

– Juuri kaupungin 3D-malliin oman talosuunnitelmansa istuttamalla voi nähdä miltä kodin ympäristö näyttää tai milloin aurinko paistaa parvekkeelle.

Vastamäen mukaan Hyvinkään kaupungin 3D-malli kaipaa täydentämistä ja laajentamista, jotta sitä voitaisiin täysipainoisesti hyödyntää rakennussuunnittelussa. Toinen haaste ovat talotehtaat, joiden käyttämät ohjelmistot eivät sellaisenaan sovi rakennusvalvonnan 3D-mallinnukseen.

– Tekemistä ja kehittämistä on vielä, mutta hyvään suuntaan olemme menossa. Jos rakentajalla on intoa ja osaava suunnittelija hankittuna, rakennusvalvonta ilman muuta sitoutuu olemaan avuksi. Hyvinkäälläkin on siis valmius toteuttaa 3D-lupaprosessi, kun kaikki yhteistyötahot sitoutuvat siihen. Tällainen rivitalokohde Hyvinkäällä onkin jo suunnitteilla.

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Muuttoliike tuo runsaasti uusia asukkaita Hyvinkäälle

Muuttoliike toi Hyvinkäälle viime vuonna ennätyksellisen paljon muuttovoittoa. Kotimaan muutosta ja maahanmuutosta kertyi väestönkasvua yhteensä 298 asukkaan verran. Myös tänä vuonna sama trendi on jatkunut. Ensimmäisen puolen vuoden aikana Hyvinkään nettomuutto oli yhteensä 253 asukasta.

– Koronapandemian vaikutuksia muuttoliikkeeseen on vaikeaa vielä varmuudella arvioida. Vielä emme tiedä, ovatko vaikutukset muuttoliikkeeseen pysyviä vai vain väliaikaisia, toteaa suunnittelija **Taru Härkönen** Hyvinkään kaupungilta.

Opiskelijat esimerkiksi ovat suuri muut-

tajaryhmä ja koronapandemian aikana etäopiskelu on ollut mahdollista kotipaikkakunnalta käsin eikä opiskelupaikkakunnalle ole tarvinnut muuttaa. On kuitenkin nähtävissä, että esimerkiksi suurten kaupunkien kehyskunnat ovat saaneet aiempaa enemmän uusia asukkaita ja myös matkailu- ja mökkipaikkakunnat ovat hyötäneet koronapandemiasta. Etätyön lisääntyminen on mahdollistanut työn tekemisen kauempanakin työpaikasta

Mikäli etätyön tekeminen koronapandemian jälkeenkin säilyy, se voi vaikuttaa pysyvästikin asuinpaikkakunnan valintaan. Työmatkan pituudella ei ole enää niin suurta merkitystä, jos työpaikalla ei tarvitse käydä päivittäin.

Mikä on Hyvinkäällä asumisessa parasta?

Kerro ja osallistu arvontaan!
> hyvinkaa.fi/minun

Energiatehokkuutta kodin lämmitykseen

Hyvinkään Lämpövoimalta saa puolueetonta energianeuvontaa, on kyse uudisrakentamisesta tai vanhan lämmityksen uudistamisesta.

TEKSTI: PEKKA VIRTANEN

Lämmitysjärjestelmän tekniikan tultua käyttöikänsä päähän on syytä miettiä lämmitysmuodon vaihtoa ainakin silloin, kun kyseessä on öljylämmitys tai vesikiertoinen sähkölämmitys. Monessa tapauksessa lämmitystavan vaihtoa puoltavat uuden lämmitysmuodon taloudellisuus, ympäristöystävällisyys ja tarjolla olevat taloudelliset tuet. Fossiilisen öljyn lämmityskäytöstä luovutaan 2030-luvun alkuun mennessä, joten öljylämmitys kannattaa ilman muuta korvata ekologisesti kestävämmällä lämmitysmuodolla.

Lämmitysvaihtoehtojen kirjo on laaja. Hyvinkäällä suosittuja ratkaisuja ovat ilmasiläpöpumppu, maalämpö ja kaukolämpö. Iso osa Hyvinkään kaupunkialueesta sijaitsee runsaiden pohjavesivarantojen

päällä, eikä näillä alueilla ole mahdollista hyödyntää maalämpöä. Suosiota kasvatava ilmasiläpöpumppu siirtää lämpöenergiaa ulkoilmasta veteen, joten sitä voidaan hyödyntää vesikiertoisessa lämmityksessä ja käyttöveden lämmittämisessä. Kaukolämpö on puolestaan Hyvinkäällä erittäin kilpailukykyinen, energiatehokas, ympäristöystävällinen ja edullinen lämmitysvaihtoehto silloin, kun alueella on kaukolämpöverkko.

Kaukolämpö on Hyvinkään Lämpövoiman myymä energiaratkaisu, mutta kaupungin energianeuvonnasta vastaava Lämpövoiman palveluinsinööri **Ville Rouvinen** käy neuvoma kysyvän asiakkaan kanssa puolueettomasti läpi kaikki eri lämmitysvaihtoehtot.

– Emme ohjaa asiakasta mihinkään

tiettyyn ratkaisuun. Kiinteistön sijainti voi mahdollistaa useita vaihtoehtoja, tai se voi rajata esimerkiksi kauko- ja/tai maalämmön pois. Samalla selvitetään, mikä on erilaisten avustusten määrärahatilanne, kertoo energianeuvoja.

Ympärivuotisessa asuinkäytössä olevan pientalon omistaja voi hakea ELY-keskuksetta valtionavustusta öljylämmityksen poistamiseen ja korvaamiseen muulla lämmitysmuodolla. Jos avustusrahaa on käytössä, avustusta voidaan myöntää myös takautuvasti.

Hankkeen valmistuttua maksettava avustus myönnetään suunnitelman ja kustannusarvion perusteella. Avustus on 4 000 euroa, kun öljylämmityksestä siirrytään kaukolämpöön, maalämpöön tai ilmasiläpöpumppuun, ja 2 500 euroa, kun siirrytään muihin ei-fossiilisiin lämmitysjärjestelmiin.

ARA myöntää puolestaan energia-avustuksia yksityishenkilöiden ja taloyhtiöiden omistamien asuinrakennusten energiatehokkuutta parantaviin korjaushankkeisiin prosenttiperusteisesti. Lisäksi yrityksille on tarjolla erilaisia energia-avustuksia, joita haetaan Business Finlandilta.

Lue lisää:

> hlv.fi/kaukolampo-tuli-taloon.html

NÄKÖKULMA KAUPUNKIIN

Onko Hyvinkää sinulle rakas – kerrothan kaverille

Kuten tämän lehden useasta jutusta on luettavissa, ovat asumisen puitteet Hyvinkäällä tällä hetkellä hyvällä mallilla ja myös muut ovat sen huomanneet – parin poikkeusvuoden jälkeen Hyvinkään väkiluku jatkaa jälleen kasvuaan toista vuotta putkeen, eli kaupungille jopa tyypillinen väestönkasvu jatkuu.

Tilanne ei ole yhtä hyvä koko maassa, vaan muuttoliike jakaantuu Suomessa eri tavoin. Hyvinkää on Keski-Uudenmaan suurin ja Uudenmaan viidenneksi suurin kaupunki Helsingin, Espoon, Vantaan ja Porvoon jälkeen, ja tavoittemme on jatkossakin pärjätä vetovoimaisena asuinpaikkana. Mikään tietty asukasluku ei tietenkään sellaisena ratkaise mitään, mutta tasainen

väestönkasvu merkitsee, että tarjotuille palveluille on kysyntää. Kysyntä on tärkeää kaupallisille palveluille kuten ravintoloille ja kaupoille ja myös kaupungin palveluille, kuten kouluille ja päiväkodeille.

Toteutimme kaupungin toimesta viime vuonna tulomuuttokyselyn, josta ilmeni, että enemmistö tänne muuttavista tuntee Hyvinkään jollain tavoin entuudestaan, usein ystävien, sukulaisten tai aiempien omien asuinkokemusten perusteella. Jopa neljä viidesosaa tiesi paikkakunnan entuudestaan tavalla tai toisella.

Siksi onkin tärkeä tunnistaa hyvinkääläisten oma rooli kaupunkimme markkinoinnissa, niin tapahtumien, harrastusmahdollisuuksien ja lähimatkailun kuin asumisenkin näkökulmasta. Sillä kuten monissa muissakin asioissa elämässä, on

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

*Pi Krogell-Magni
Hyvinkään kaupungin viestintäpäällikkö,
Hyvinkää-lehden päätoimittaja*

ystävän suositus painava.

Valitsemme sitten autoa, lomakohdetta tai ravintolaa, on monelle meistä merkitystä sillä, mitä paikasta tai tuotteesta ystävämmme ovat pitäneet. Sama koskee myös asuinpaikkaa, eli mikäli viihdyt Hyvinkäällä, kerrothan sen myös kavereillesi.

Elämisen helppoutta Hyvinkäällä

Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy tarjoaa laadukkaita ja kohtuuhintaisia vuokra-asuntoja jokaiseen elämäntilanteeseen. Vuokranantajana Hyvinkään Vuokra-asunnot Oy (Hyva) on vakaa ja luotettava. Yhtiö on perustettu vuonna 1983, kun useita Hyvinkään kaupungin omistamia yhtiöitä on sulautunut yhteen. Yhtiö omistaa useita kiinteistöjä, joissa on 2 150 asuntoa. Kiinteistöt on rahoitettu valtion tukemilla lainoilla, joten asukasvalinnat asuntoihin tehdään valtion antamien ohjeiden ja lakien mukaan.

Yhtiön asuntokanta on pääosin rakennettu 1990-luvulla. Yhtiö pitää huolta omistamastaan asuntokannasta. Viimeisen viiden vuoden aikana yhtiö on peruskorjannut seitsemän kerrostaloa vastaamaan nykyajan asumisen vaatimuksia. Samaan aikaan on rakennettu kuusi täysin uutta kerrostaloa. Lisäksi on uusittu yli 600 asuinhuoneiston keittiöt ja kylpyhuoneet sekä lisätty asumisviihtyvyyttä peruskorjaamalla hissejä ja maalaamalla porraskäytäviä.

Hyvinkään Vuokra-asuntojen asunnoissa saat asua ilman huolia, kunhan huolehdit

KUVA: HYVINKÄÄN VUOKRA-ASUNNOT

Metsäkaltevan asuinalueelle keväällä 2017 valmistunut uudiskohde Kravunarkunkatu 8 on yksi Hyvan vuokra-asuntokohteista.

vuokralaisen velvollisuuksista. Vuokrasopimukset ovat toistaiseksi voimassa olevia. Asumisen arkea helpottavat maksuttomat pesutuvat, kuivaushuoneet sekä vuokraan sisältyvä 10-Mbit/s -internetyhteys. Tavanomaiset lemmikkieläimet ovat tervetulleita asumaan kanssasi.

Yhtiössä on aktiivista asukastoimintaa, jonka rungon muodostavat kiinteistökohtaiset asukastoimikunnat. Toimikuntien

tehtävänä on toimia yhteistyöelimenä yhtiön ja asukkaiden välillä. Lisäksi toimikunnat järjestävät pihatalkoita, juhlia ja muuta harrastustoimintaa. Toimikuntien jäsenille järjestetään vuosittain yhteistä koulutus- ja virkistystoimintaa.

Asuntoa haetaan täyttämällä [asuntohakemus sivustolla](#) > www.hyva.fi.

KEUSOTEN KORONATURVAOHJEET

Kaksi otettua koronarokotetta antaa riittävän suojan!

Tarjoamme koronarokotteen kaikille yli 12-vuotiaille asukkailla. Kaksi koronarokoteannosta antaa suojan koronaviruksen aiheuttamilta vakavilta tautimuodoilta, ja hillitsee epidemian leviämistä. Rokotuksen lisäksi noudata koronaturvaohjeita.

Käytä kasvomaskia

Pidä turvaväliä

Pese ja desinfioi kädet

Yski hihaan tai nenäiliinaan

Mene festiin, vaikka oireet olisivat lieviä

Suosi etätyötä

Vältä lähikontakteja, joukkoilaisuuksia

Pysy kotona, jos olet kipeä

Keski-**SOTE**
Uudenmaan

Rokotusajanvaraus

koronarokotusaika.fi

p. 019 226 0665,
ma-pe klo 8-16

www.keusote.fi/koronavirus

Vanhan kirkonsillan liikennemäärää voi seurata reaaliajassa

Vanhankirkonsilta valmistuu elokuun lopulla ja silta avataan käyttöön elo-syyskuun vaihteissa.

Sillalle tulee laskuri ja liikennemääriä voi seurata reaaliajassa kaupungin verkkosivuilta. Laskuri mittaa jalankulkijoiden ja pyöräilijöiden määrät erikseen, kertoo kaupungin ninsinööri **Kari Pulkkinen**.

Sillan kokonaispituus on noin 300 metriä ja leveys kuusi metriä. Hangonsillan puoleisessa päässä on kierre-ramppi. Silta täysin esteetön. Korkeimmillaan sillan kansi on yhdeksän metriä maanpinnasta.

Liikenne-ennusteissa on arvioitu, että käyttäjämäärä on vuorokaudessa noin 1600. Määrä jakaantuu siten, että jalankulkijoita on noin 600 ja pyöräilijöitä 1 000.

Sillan avajaiset järjestetään, mutta tarkkaa ajankohtaa ja ohjelmaa ei ole vielä päätetty. Asiasta tiedotetaan hyvissä ajoin ennen tapahtumaa.

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Katu- ja vesisaneerauskohteet viimeistely kuntoon kesän aikana

Sähkökadun katu- ja vesihuolto saneerausurakka sekä Sonninmäen ja Kruununpuistikadun alueen vesihuoltosaneeraustyöt valmistuivat ja alueilla on tehty viimeistelytöitä koko kesän ajan. Asfaltoinnit, valaistukset sekä viherrakennustyöt on saatu tai saadaan valmiiksi ennen syksyn tuloa. Työ on monivaiheista ja aikataulutusta kuin palapeliä.

TEKSTI: MAIRE SOILUVA

Hyvinkään kaupungin suunnitteluinsinööri **Lotta Borgenström**in työ on joskus kuin salapoliisin. Hänen tehtävänä on saneerattavan kohteen tiedon hankinta ennen suunnittelutyön aloittamista. Tieto tarkoittaa esimerkiksi vanhojen putkien, kaapeleiden, tonttiliittymien ja kaivojen sijaintia saneerattavalla katuosuudella ja sen ympäristössä.

– Asukkaille jaetaan tiedote saneerattavasta kohteesta hyvissä ajoin ennen töiden alkua. He saavat myös yhteystiedot, minne voivat kertoa asioista, joista voi tietää vain asumalla alueella. Vanha perimätietokin voi olla arvokasta.

Alueella suoritetaan ensin mittauksia, tutkimuksia ja kuvauksia. Kun tietoa on tarpeeksi, suunnittelija tekee suunnitelman – joka ei koskaan toteudu ihan sellaisenaan.

– Aina tulee yllätyksiä. Vasta kun kaivauksia tehdään, tiedetään varmasti mitä siellä kadun alla on. Suunnitelma sisältää kaiken tehtävän työn aina viimeisiin istutuksiin ja nurmikkoja myöten. Suunnitelman on hyvä olla valmis alkuvuodesta, jotta tarvittaessa ehditään valita urakoitsija, ja työt voivat alkaa kevään tullen. Mutta suunnittelijan työ ei lopu tähän. Hän on mukana projektissa, työmaakokouksissa ja tarkastuksissa, koska suunnitelmia voidaan joutua muokkaamaan työn edetessä.

MITTAUKSET ALUSSA JA LOPUSSA

Kaupungin maastotietopalveluyksikön esimies **Harri Haukkasalo** vastaa mittauksista ja hänen yksikkönsä tehtäviin kuuluu esimerkiksi tonttiliittymien korkeuksista vastaaminen.

– Eihän se aina ole helppoa, koska kadun eri puolet voivat olla eri korkuisia ja kuitenkin pitää pyrkiä tasapuolisuuteen. Kompromisseja joudumme tekemään, Harri Haukkasalo kertoo.

Suunnitelma ei ole kiveen hakattu. – Joskus korjaamme jo tehtyäkin, jos se osoittautuu asukkaalle kannalta tarpeelliseksi. Tottakai aina pyritään molempipuoliseen tyytyväisyyteen.

– Me käymme paikan päällä ennen lopullista päällystystä ja reunakivetysten laitoja varmistamassa korkeudet ja kaadot. Talven aikana maa painuu ja tiivistyy. Varsinkin, jos on ollut syviä kaivantoja, oikeat korkeudet varmistetaan ennen päällystystä.

VIHERRAKENTAJAT VIIMEISENÄ

Viheraluepalveluiden työnjohtaja **Jukka Leinonen** vastaa saneerattavien kohteiden viherrakentamisesta. Hän on työntekijöiden yleensä se viimeinen ryhmä katutyömailla. Sitä ennen ovat reunakivetykset, asfaltoinnit ja valaistukset kunnossa.

– Joskus saattaa liikennemerkkien asentajia tulla vielä meidän jälkeemme, mutta ei yleensä muita.

Jos saneerauskohteissa ei vielä alkukehästä riitä töitä, niin aurapaikkauksia riittää kyllä.

– Asukkaat ja taloyhtiöt ilmoittavat, kun aura on vienyt nurmikkoja mennessään.

Työt voivat joskus siirtyä myös ihan sään vuoksi.

– Kun työmaalla on monta ryhmää ennen meitä, voi viivästyksiä tulla missä vaiheessa tahansa esimerkiksi erittäin runsaiden sateiden vuoksi. Edelliskesänä avatut kohteet pyritään aina seuraavana kesänä tekemään valmiiksi, jos suinkin mahdollista. Tottakai se on asukkaille tärkeää.

AIKATAULUTUS ON VAATIVAA PALAPELIÄ

Tiemestari **Ilkka Laiho** pitelee kaikkia lankoja käsissään. Hän tietää mitä missäkin tehdään ja mitä tullaan seuraavaksi tekemään. Ja mitä jo suunnitellaan seuraavaksi vuodeksi.

Katse seuraavaan kesään

Vanhatien alueen vesihuoltosaneeraus on menossa ja kadut jäävät saneerauksessa murskepintaisiksi odottamaan seuraavan kesän viimeistelytöitä. Tulossa on lisäksi Anttilantien vesihuoltosaneeraus. Näiden alueiden asfaltoinnit ja vihertyöt hoitaa Hyvinkään kaupungin infrapalvelut vuoden 2022 kesänä.

Saneeraustöiden vaikutuksia esim. ajoliikenteeseen voit seurata etusivun uutisten kautta osoitteessa > [hyvinkaa.fi](#)

KUVA: TUJJA TOMPERI

Suunnitteluinsinööri **Lotta Borgenström** työmaakäynnillä.

raavaksi vuodeksi.

– Sonninmäessä ja Sähkökadulla on tehty pohjatyöt, kadut muotoiltu, päällystetty – tietysti vähän kohteesta riippuen. Sähkökadulla oli pohja-asfaltti ja graniittiset reunakivet upotettiin ennen viimeistä asfalttipintaa. Sonninmäkeen laitettiin liukuvalettu reunakivi. Sitten tonttien liittymät asfalttoitiin ja lopuksi tulevat viherrakentajat.

Syksyn tullen on valmista niin Sonninmäessä kuin Sähkökadullakin. Kruununpuistossa muutamia kadun pätkiä korjataan vielä loppukesästä. Samoin Hangonsillan uudiskohteita valmistuu elokuussa.

Työtä tehdään samanaikaisesti useammalla työmaalla limittäin.

– Tämä tarkoittaa käytännössä, että yhtä työmaata ei tehdä kerrallaan valmiiksi, vaan eri työvaiheet etenevät kaikilla työmailla. Vältetään odottamista ja varaudutaan yllätyksiin.

Mutta kesän aikataulun tekeminen monelle yksikölle ja monelle työmaalle ei ole ihan yksinkertaista.

– Tietenkin sekin vaikuttaa tehdäkö koko urakka kaupungin omana työnä vai tekeekö sen ulkopuolinen urakoitsija. Silloinhan työ siirtyy meille kunnossapidolle ja viimeistelylle varsinaisen saneerauksen valmistuttua.

MITTAVA SÄHKÖSANEERAUS

Katu- ja vesisaneeraustöiden yhteydessä katuvalaistus usein uusitaan. Joissain tapauksissa uusitaan pelkkä valaistus jos valaisinpylväät ovat tulleet tiensä päähän, kuten Hämeenkadulla.

Hyvinkäällä on menossa mittava sähkösaneeraus, kun kaikkien sisäänantoloväylien valaisimet vaihdetaan ledeihin.

– Säästö on huomattava, vuodessa puhutaan n. 150 000 eurosta, kertoo sähkötyönjohtaja **Asko Korhonen**.

Kun lamppujen tehot pienenevät, voidaan myös syöttävien keskusten pääsulakkeet vaihtaa, jolloin perusmaksut ovat pienemmät. Kun mukaan otetaan vielä se, että valot himmenevät automaattisesti ja asteittain liikenteen hiljaisimmaksi ajaksi, saadaan aikaan tuo mittava säästö vuodessa.

– Vähitellen vaihdetaan ledeihin myös muualla, esimerkiksi juuri saneerauskohteissa, kun valaistus uusitaan.

Kuinka kauan sitten led-lamppu valaisee kulkijaa?

– Sitähän me emme tiedä. Lamppu voi sammua monesta syystä. Mutta arvioidaan, että led palaa n. 60 000 tuntia ja meillä valaistaan noin 3 800 tuntia vuodessa, niin voihan sen laskea... että aika kauan voi parhaimmillaan olla ihan huoletta, hymyilee Asko Korhonen.

Kaupunkilaiset tekevät elinvoimaisen keskustan

Tuore elinvoimamittaus osoitti, että Hyvinkään keskustan elinvoimaluku on kasvanut. Vuosittain tehtävässä kaupunkien keskustojen elinvoimalaskennassa Hyvinkää sijoittui neljänneksi 31 vertailussa olleen kaupunkikeskustan kesken.

TEKSTI: MAIRE SOILUVA

Keskustan tyhjiä liiketiloja on otettu käyttöön, ja tilanne on niiden osalta parantunut, kertoo Hyvinkään kaupungin elinkeinopäällikkö **Jyrki Käki** tuloksista.

Hyvinkään keskustan viihtyisyyteen on satsattu. Suuren suosion saaneet uusi TORILLE-terassi, jo viime vuonna avattu kirjastoaukion Kulttuuriterassi ja lukuisat muut kaupunkilaisia pitkään palvelleet terassit, ravintolat, kahvilat ja kivijalkakaupat sekä kauppakeskus Willa houkuttelevat väkeä keskustaan.

Uudet, tänä kesänä asennetut keskus- taopasteet osaltaan auttavat liikkumista kaupungissa ja kertovat palveluiden monipuolisuudesta.

Hyvinkää nostaa edelleen profiiliaan myös tapahtumakaupunkina: Rockfestin paluu,

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Tuottaja Charlotta Kivistö kiittelee vuolaasti hyvinkääläisiä yhteisöllisyydestä. – Toriterassi-hankeemme syntyi onnellisten tähtien alla ja on erinomainen esimerkki siitä, mitä yhteistyöllä voikaan saada aikaan.

Red Carpet -tapahtuman pysyminen yksinoikeudella Hyvinkäällä tulevinakin vuosina sekä lukuisat muut kulttuuri- ja urheilutapahtumat lisäävät monella tavalla elinvoimaisuutta. Ne tuovat kaupunkiin mittavasti kaupallisten palvelujen käyttäjiä lisää ja niiden työllistävään vaikutukseen on merkittävä, sanoo kaupungin kulttuuri- ja tapahtumapäällikkö **Outi Ruso**.

Elinvoimaa mitataan mm. kauppojen ja ravintoloiden sekä tyhjiä liiketilojen lukumäärän suhteesta asukasluukuun. Keinoja elinvoiman lisäämiseksi on monia, mutta oleellista on ihmisten toiminta. Ihmiset tekevät valinnoillaan elävän kaupunkikeskustan – elinvoima pysyy, jos keskustassa olevia palveluja käytetään.

Hyvinkäältä löytyy töitä

Hyvinkääläiset yritykset etsivät monen eri alan osaajia. Työtä on tarjolla myös ammatteihin, joissa tarvittavat taidot opetetaan ja opitaan työpaikalla, kertoo työllisyyspäällikkö **Aki Leinonen**.

Hyvinkäällä työpaikkaomavaraisuusaste on 94 %. Se ilmaisee alueella työssäkäyvien ja alueella asuvan työllisen työvoiman määrän välisen suhteen. Hyvinkään työpaikkaomavaraisuus on Uudenmaan kolmanneksi korkein heti Helsingin ja Vantaan jälkeen sekä Keski-Uudenmaan kuntien korkein

Työpaikkoja on tällä hetkellä avoinna pelkästään TE-toimiston työnhakupalvelusareilut 300.

– Hyvinkäällä on lyhyet välimatkat tiiviissä kaupungissa, joten työpaikalle pääsy voi taittua hyvin jalan tai pyöräillenkin. Hyvinkää on kohtuuhintainen kaupunki asua ja harrastuksia on tarjolla monipuolisesti myös perheen lapsille.

Aki Leinosen mukaan Hyvinkää on alan- tai työpaikanvaihtajan unelmapaikka. Sen lisäksi Hyvinkään ympärillä on laaja työssäkäyntialue, josta löytyy paljon työpaikkoja.

Hyvinkäällä on TE-toimiston palvelut ja kaupungin omat työllisyyspalvelut, joista

saa neuvontaa niin urasuunnittelussa kuin työllistymisessä. Hyvinkään kaupunki järjestää myös monenlaisia työllistymispalveluja kuntalaisille, jotka tarvitsevat työllistymiseensä tukea. Palveluihin kuuluu työhön valmennusta, palkkatukityötä ja työkokeiluja. Työllisyyspalvelut palvelevat myös työnantaja antamalla tukea rekrytointiin ja osaavan työvoiman löytämiseen. Opiskelumahdollisuudetkin ovat hyvät ja oppilaitosyhteistyö yritysten kanssa sujuu hyvin esimerkiksi harjoittelupaikkoja etsiessä tai rekrytointitukia järjestettäessä.

> hyvinkaa.fi/tyollisyyspalvelut

Valokuitutekniikka on osa kylien elinvoimaa

Valokuitutekniikka tuo käyttäjille nopeat ja toimintavarmat laajakaistayhteydet, joiden avulla kaikkia internet- ja tv-palveluja voi käyttää sujuvasti, ilman että käyttäjämäärät vaikuttavat. Valokuitu on myös kiinteiden laajakaistojen joukossa ekologinen vaihtoehto.

TEKSTI: MAIRE SOILUVA

Nyt vedetyt kaapelit kestävät noin 50 vuotta. Valokuidun ominaisuuksien merkitys kasvaa tulevaisuuden palveluiden monipuolistuessa ja verkon vaatimusten kasvaessa. Valokuituyhteyksillä voidaan ylittää aina vähintään 100 megan latausnopeuteen. Kaikista kiinteän verkon laajakaistaliittymistä hieman yli puolet on Suomessa toteutettu valokuidulla

– Valokuituyhteyden saatavuus on Hyvinkäällä Viestintäviraston tietojen mukaan tällä hetkellä yli 50 %, mutta tarkkoja lukuja valokaapeliyhteyden liittyneistä talouksista ei tiedetä, koska toiminta on markkinaehtoista. Uudet hankkeet tuovat valokuidun jatkossa yhä useamman kotitalouden ja yrityksen saataville, kertoo elinkeinopäällikkö **Jyrki Käki**.

KYLÄT KÄRJESSÄ

Kaupunki ja monimuotoiset kylät on yksi Hyvinkään Pelikirjan kärkihankkeista. Hankkeen tavoitteena on kylien elinvoimaisuuden tukeminen.

Yleiskaavasuunnittelija **Hannu Lindqvistin** mielestä nimenomaan kylille valokuitu on merkittävä asia.

– Hyvien tietoliikenneyhteyksien merkitys kasvaa koko ajan. Yrityksille tuki, mutta myös yksityisille, viihdekäytöstä etätöihin. Ei se ole ehkä syy tulla asumaan, mutta se on varmasti tekijä mikä juurruttaa ja kiinnittää. Kun tottuu häiriöttä toimiviin yhteyksiin, ei niistä todellakaan halua luopua.

– Me tapaamme operaattoreita ja innostamme heitä viemään hankkeita eteenpäin. Kylissä tarvitaan puuhämiehiä, tietoa ja vertaismarkkinointia. Lopulta sitten on kysymys talousmatematiikasta, kun toimimme markkinaehtoisten yhtiöiden kanssa, valokuidun rakentaminen täytyy saada taloudellisesti kannattavaksi, jatkaa Jyrki Käki.

On monia vaihtoehtoja, miten valokuitu voidaan saada kylään. Muualla on esimerkiksi perustettu osuuskuntia, mutta

Hyvinkäällä ei vielä osuuskuntahankkeita ole käynnistynyt.

– Kaupunki luo edellytyksiä ja antaa mahdollisuuksia. Se tarkoittaa esimerkiksi sitä, että kun tehdään katu-, vesi- tai sähkösanerakennuksia, samalla vedetään tyhjiä putket mahdollista valokuitua varten. Tai kuten Nopossa, jossa valokuitukaapeli vedettiin samassa yhteydessä, kun ilmajohdot vaihdettiin maakaapeliin. Yritysten yhteistyö oli kannattavaa, kertoo tekninen johtaja **Miika Kantola**.

Operaattorien tapaaminen on tärkeää myös siksi, että tieto kunnallisteknisistä töistä on operaattoreiden tiedossa.

– Yhteistyö on aina edullisempaa kuin yksin kaivaminen. Ensiaskelita tässä asiassa on otettu ja suunta on oikea. Tulevaisuutta on sitten se, että kaupunki hinnoittelee saneerauksien yhteydessä maan alle sijoitetun tyhjän putken ja saamisen investointien kuluja takaisin.

NOPOSSA TYYTYVÄISENÄ

Noin tuhannen asukkaan kylä Noppo sijaitsee Hyvinkään eteläosassa. Kylässä asuva, kesällä eläkkeelle jäänyt **Jyrki Mattila** nauttii kotonaan urheilun seuraamisesta. Kesän EM-jalkapallokisa katsoi häiriöttä, koska kylässä on valokuitu.

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

– Olihan meillä 4G ja varmaan 5G, mutta silti, kun oli ruuhkaa, oli häiriöitä. Eikä se todellakaan ole mukavaa, jos jalkapallo etenee tökkien, Jyrki Mattila muistelee.

Valokuitunen Oy teki kyselyn kuinka moni kylän talouksista oli halukas valokuituliittymän hankkimaan.

– Ilmeisesti liittyjiä oli tarpeeksi kylän päätien varrella ja pistoteidenkin varsilla. Valokuitukaapelin vetäminen tuli osin varmasti edullisemmaksi sen vuoksi, että paikallinen sähköyhtiö veti saman aikaisesti ilmajohdojen tilalle maakaapelit ja yhteistyö sujui hyvin.

Mattilan mukaan valokuitu saattaa vaikuttaa yritysten ja asukkaiden saantiin kylälle.

– Ei se ehkä ole se ykkösasia, mutta se saattaa olla merkittävä plussa. Varsinkin yrityksille ja etätöitä tekeville häiriöttömät tietoliikenneyhteydet ovat tärkeitä. Muutto on aina monen asian summa ja mitä enemmän plussia löytyy, sitä paremmin pysyvät kylät elävinä.

Jyrki Mattila on tyytyväinen.

– Vuosi siinä meni, kun valokuitu saatiin, mutta tulihan se nyt vaan kreivin aikaan, nauraa Mattila muistellen jalkapallokisoja.

– Nyt toimii netti ja televisio ja täytyy sanoa, että hyvin tekivät ihan viimeistelytöitä myöten kaiken.

KAUPUNKILAISET

Rusakkoja yhdistää yhteinen tekeminen ja talkoolaismeininki.

KUVAT: JAANA PIILOLA

Missä Onni, siellä Rusakko

Kerrostalojen keskellä asuu Onni – pieni keltainen yhteisö, koko kylän olohuone. Sisältä keltainen väri on saanut kuitenkin väistyä. Merkittävä joukko vapaaehtoisia on toteuttanut kaupungin työntekijöiden tukemana pientä pintaremonttia talon viihtyvyyden lisäämiseksi.

TEKSTI: TAIVI TOIKKA

Rusakkoinakin tunnetut aktiiviset kuntalaiset ovat pitäneet huolta siitä, että jokaisella tavaramalla on oma paikka. Kauniit käsintehty verhot sekä viltit ja tyynyt koristavat viehättävää tilaa.

Puunsävyinen piano soi lasten leikkiessä ja aikuisten vaihtaessa kuulumisia. Äänimaisema tuntuu mykistävältä – lämpimältä ja kutsuvalta.

Paavolan entisestä sivukirjastosta on kuoriutunut paikka, jossa yhteisötoiminnalla on mahdollisuus kasvaa ja kehittyä.

Yhteisö on enemmän kuin yksilöiden summa

Tilan ylläpidosta ja käytöstä vastaa Hyvinkään Kehitysmaayhdistys ry, toiminnan sisällöstä sinä, minä tai kuka tahansa muu yhdessä tekemisestä innostunut.

Usein puhumme yhteisöllisyydestä, mutta ajatellaan ohjattua toimintaa. Työtehtävistä käsin ohjattu yhteisöllisyys on osallistavaa – ollaan mukana siinä hetkessä, mutta pahimmillaan pakotettuna.

Luonnolliset yhteisömmme, suku tai perhe, ovat vuosikymmenten saatossa hajonneet erilaisten yhteiskunnallisten

vaikutuksien myötä. Tästäkin huolimatta ihminen kaipaa edelleen yhteisöä ympärilleen, kuvailee Hyvinkään Kehitysmaayhdistyksen **Jaana Piilola**.

– Avoin yhteisö on avoin kaikille, siksi Onnitalon yhteisöllisyys on mahdollinen vain silloin, kun tunnistamme erilaiset riippuvuussuhteet toisiimme. Olemme moniääninen ja monimielinen yhteisö, jonka voima on yhdessä tekeminen, Piilola jatkaa.

Juhannusviikosta alkaen talotoiminnan käynnistämisen tukena on ollut myös kaupungin työllisyyspalveluiden projektityöntekijä **Jarno Metso**.

– Tuntuu todella hyvältä olla kehittämässä yhteisöllisyyttä, varsinkin tällaisina aikoina, Metso kertoo.

– Tällaiset projektit ovat äärimmäisen tärkeitä kuntalaisten hyvinvoinnille. On kava nähdä ihmisten innostunut asenne ja motivaatio yhdessä tekemiseen. Tällaisella hankkeella saamme aikaan hyvää koko Hyvinkäälle.

Yhteisö Onni on Hyvinkään kaupungin hyvinvointipalveluiden pilottihanke. Koikelevan ja määräaikaisen projektin kautta etsitään uusia osallisuuden ja yhteisöllisyyden muotoja. Mahdollistaminen on kaiken

Muita kohtaamispaikkoja Hyvinkäällä ovat muun muassa:

- > *Hyvinkään Yhdistykset ry, Järjestökeskus Onnensilta*
- > *Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry, Versotalo*

sekä:

- > *Lapsille ja lapsiperheille suunnattu avoin päiväkotikotikoti Pikku-Veturi*
- > *Nuorille ja nuorille aikuisille suunnatut kohtaamispaikat, kuten Spotti, Pointti ja Ohjaamo Hyvinkää*
- > *Toimintaa maahanmuuttajille Hyvinkäällä, Mosaiikki-talo*

keskiössä, sillä hankkeessa uskotaan kuntalaisiin ja halutaan olla mukana luomassa puitteita uudelle yhteistyölle.

Yhteisö Onni
Kapulantie 2, Hyvinkää
> [facebook.com/YhteisotaloOnni](https://www.facebook.com/YhteisotaloOnni)

KIRJASTO

Hakalan kirjasto on lapsiperheiden kirjasto

Hakalan lähikirjasto toimii Hakalantalon koulun yhteydessä. Kirjastossa työskentelee yksi henkilö, vastaava kirjastonhoitaja **Minna Korkeila**, joka on erikoistunut lasten, etenkin alle kouluikäisten lasten kirjastopalveluihin. Hakalan kirjasto onkin tullut tutuksi lähialueiden päiväkodeille sekä alakouluille. Lasten lukutaidon kehittäminen alkaen alle kouluikäisistä, on Korkeilan sydäntä lähellä.

KUVAT: MINNA KORKEILA

Kirjastossamme on paljon aineistoa eri ikäisille lapsille sekä tietysti vanhemmille ihmisille. Tilat ovat viihtyisät, meillä on useita mukavia istuskelu- ja lueskelupaikkoja, kuten sohvia sekä lasten suosikkipaikka, lukuteltoa. Kirjastossa voi myös pelata lautapelejä tai lainata niitä kotiin. Kirjastossamme on myös vaihtuva leikkipiste, joka on välillä automatto, toisinaan nukkekoti, Korkeila kertoo.

Kirjastossa Minnan ”työkaverina” työskentelee **Jaakkokissa Kirjastomau-**

kujainen, joka pitää kovasti lapsista ja johdattelee satuhetkellä lapsia mielikuvitusmaailmisiin. Jaakkokissa pitää myös alakoululaisille kirjastokäytön opetuksia. Usein lapset käyvät kurkistamassa Jaakon ”päiväunipaikkaan”, kirjahyllyssä olevaan reikäan, jos Jaakkoa näkyisi. Jaakko on myös tehnyt korona-aikana YouTubeen videoita, joissa pääsee seuraamaan hänen touhujaan Hakalan kirjastossa.

Hakalantalon koululaisille järjestetään joka lokakuu kilpailu nimeltä: ”Piirrä oma Lukukaveri”. Oppilaista koottu raati valitsee voittajan sekä sijat kaksi ja kolme. Voittajatyön pohjalta tehdään kirjastoon oma kirjastomaskotti, joka pääsee edellisvuosien voittajien kanssa samaan pikku mökkiin asumaan. Kilpailun voittaja saa myös itselleen samanlaisen, omasta työstään tehdyn Lukukaverin. Voittajatyö pitää olla aina lukemiseen liittyvä. Viime vuonna 2020 voittaja oli hyvin ajankohtainen: lukeva lammas, jolla oli sininen maski, Koronalammas. Kilpailusta on pikkuhiljaa alkanut tulla jo traditio, jota oppilaat alkavat odottaa jo alkusyksystä. Voittaja pidetään visusti salassa tulosten julkistamiseen asti.

Kirjastoon tulee säännöllisesti uutuuksia ja sitä, mitä ei Hakalan kirjastosta löydy, voidaan varata pääkirjastosta. Hyllyvaraus kaupungin sisällä on ilmainen. Varaukset saapuvat kuormassa, joka kulkee joka päivä.

– Korona sotki kaikki suunnitelmat myös kirjaston toiminnan osalta. Tuleva syksy näyttää millaista toimintaa voidaan järjestää, Korkeila kertoo. Satutunnit tors-

Koululaisten lukuteltoa on suosikkipaikka.

Hakalan kirjasto

Avoimma ma ja to klo 13–19, ti, ke ja pe klo 13–16. 7.9. alkaen ti, ke ja pe itsepalvelu klo 10 – 13.

Kirjasto on suljettuna hiihtolomalla (viikko 8) sekä syyslomalla (vko 42)

Lehmustie 14, 05460 Hyvinkää
p. 019 459 5212
kirjasto.hakala@hyvinkaa.fi
> www.hyvinkaa.fi/hakalan-kirjasto

taisin kello 18–18.30 ovat olleet suosittuja. Satusetänä toimii **Pirkka Lindholm**, joka lukee satuja sekä välillä soittaa kitaraa. Satutunteja on kaavailtu alkavaksi torstaina 2.9.2021.

Syksyn suunnitelmissa on koululaisten Play station -peli-iltapäiviä ja elokuvailtapäiviä, myös erilaiset askarteluiltapäivät jatkuvat pari kertaa vuodessa, kunhan korona-aika on ohi. Joulukuulle suunnitellaan kaikille yhteistä joululauluiltaa.

Tervetuloa Hakalan lähikirjastoon!

Yläkouluikäisten kanssa on kiva työskennellä

Yläkoululaiset ovat tärkeässä elämänvaiheessa miettiessään tulevaisuuttaan. Hyvinkäällä heitä pyritään tukemaan ja ohjaamaan kaikin keinoin. Tarjolla on myös painotettua opetusta musiikissa, matematiikassa ja urheilussa.

TEKSTI: MIIA MARIA LAHTI

Perusopetuksen johtaja **Mika Heikura** on silminnähdyn ylpeä Hyvinkään yläkoulusta.

– Oppilaat saavat hyvää opetusta ja kasvatusta. Yläkoulukäisten kanssa on kiva työskennellä. Murrosikä kuuluu asiaan, mutta yläkouluissa ei ole ollenkaan niin kamalaa kuin yleisesti ajatellaan, hän sanoo.

Heikura tietää, mistä puhuu, sillä ennen nykyistä virkaansa hän työskenteli yhdeksän vuotta Tapainlinnan yhtenäiskoulun rehtorina. Juuri yhtenäiskoulussa näkee oppilaan koko kehityskaaren.

– Siellä on hienoja tarinoita. Alakoulun haasteellisesta kaverista voi tulla yläkoulun aikana luottopakki. Nuorilla on paljon oivaltavia näkökulmia ja mielipiteitä asioihin. He pystyvät vaikka mihin, kun annamme siihen mahdollisuuden.

– Sillä on iso vaikutus ilmapiiriin, kun oppilas kokee tulleen kohdatuksi ja huomatuksi. Yläkoululaiset ovat erittäin tärkeässä elämänvaiheessa miettiessään tulevaisuuttaan, ja pyrimme tukemaan ja

KUVA: TEEMU HEIKILÄ

ohjaamaan heitä kaikin keinoin.

Yläkouluja ovat Tapainlinnan lisäksi Vehkoja, Puolimatka, Pohjoispuisto ja Härkävehmas. Martissa on erityistuen ryhmiä ja Hakalassa vammaisopetusta. Härkävehmas on aloittanut viimeisen lukuvuotensa, sillä koulu suljetaan ensi vuonna.

MATEMATIIKKA, MUSIIKKIA JA URHEILUA

Painotettua opetusta Hyvinkäällä tarjoavat Tapainlinna matematiikassa, Vehkoja urheilussa ja Pohjoispuisto musiikissa. Kaikkiin on runsaasti hakijoita joka vuosi.

– Matikan hakijoita on jopa enemmän kuin aluksi odotimme. Oppilaat ovat antaneet palautetta, että matikkaluokalla on mukavaa, kun ei tarvitse piilotella kiinnostusta matikan opiskelua kohtaan. Ei tarvitse esittää, ettei kiinnosta. Innostus näkyy esimerkiksi erinomaisena menestymisenä valtakunnallisissa kilpailuissa, kertoo Ta-

painlinnan rehtori **Monna Poikolainen**.

Musiikki- ja urheiluluokilla on Hyvinkäällä jo pitkä historia.

– Vehkojan koulu käynnisti yhteistyön USA:ssa sijaitsevan Cardigan Mountain Schoolin kanssa jo 70-luvulla ja yhteistyö jatkuu edelleen. Urheiluluokka tarjoaa kaksi tuntia lisää treeniä viikossa ja laadukkaat liikuntatunnit. Meille voivat hakea kaikki kuudesluokkalaiset urheilun aktiiviharrastajat. Urheiluluokilla on raikas ja iloinen meininki, kuvailee rehtori **Janne Peräsalmi**.

– Musiikkiluokkien olemassaolo elävöittää koko kaupunkia, koska oppilaat musisoivat myös koulun seinien ulkopuolella. Odotamme, että korona-ajasta päästään, ja esiintymiset ovat taas mahdollisia. Oma innostus ja kiinnostus musiikkiin on tärkein edellytys luokalle pääsemiseen, Pohjoispuiston rehtori **Hilkka-Liisa Lähdetniemi** kannustaa.

Tapainlinna sata oppilasta lisää

Tapainlinnan koulun laajentaminen on alkanut. Tavoitteena on, että urakka on valmis vuoden päästä elokuussa lukuvuoden alkaessa.

Uudisosaan tulee kuusi luokkaa, joista yksi on fysiikan ja kemian laboratorio. Lisäksi siipeen saadaan pienryhmätiloja ja muutama työhuone.

– Osa piha-alueesta on suljettu työmaa liikenteen ja rakentajien tarvitseman tilan vuoksi. Esimerkiksi hiekkakenttä on tämän lukuvuoden pois käytöstä. Sisätiloissa rakentamista ei juuri huomaa, Tapainlinnan koulun rehtori **Monna Poikolainen** kertoo.

Laajennuksen myötä koulun oppilasmäärä kasvaa noin sadalla. Pohjoispuiston

musiikkiluokat siirtyvät Tapainlinnaan, ja sinne ohjataan myös Metsäkaltevasa asuvia yläkoululaisia.

– Olen iloinen, että oppilaita riittää. Hyvinkää kiinnostaa myös muualta muuttavia – sen näkee täällä koulussa, Poikolainen hymyilee.

GALLUP

Keväällä 2021 Vehkojan urheiluluokan yhdeksäsluokkalaiset pojat kertoivat mietteitään koulusta ennen maratoniin osallistumista.

1. Millaista yläkoulussa opiskelu on ollut?

2. Miten yläkoulussa opiskelu on eronnut alakoulussa opiskelusta?

3. Onko yläkoulussa opiskeleminen ollut sellaista kuin kuvittelit?

1. Yläkoulussa opiskeleminen oli tosi vaihtelevaa oli aikajaksoja kun opiskelu sujui mutta sitten pienetkin käänteet saivat opiskelun todella hankalaksi.
2. Yläkoulun ero alakouluun on ollut se että yläkoulussa opiskelu on paljon vaativampaa kaikki on tarkempaa eikä asiaa opeteta niin yksityiskohtaisesti.
3. Yläkoulu oli vähän rankempi kun oletin, oletusarvo oli että tulee olea rankkaa mutta tiettyinä aikoina opiskelu oli todella rankkaa.

Saku Eirola 9A

1. Yläkoulussa opiskelu on ollut juuri kuten ajattelinkin, mukavaa mutta jossain määrin raskasta ajattelinkin.
2. Eroaa alakoulusta siten, että duunia on enemmän, mutta oppilaita kohdellaan vapaammin ja vähemmällä rajoituksilla.
3. Kuvittelin juuri tällaista opiskelua, mukavaa mutta jossain määrin raskasta.

Veka Ketonen 9E

1. Opiskelu yläkoulussa on ollut hauskaa ja helppoa.
2. Yläkoulussa on rennompaa ja hausempaa kuin alakoulussa.
3. Yläkoulussa opiskelu on ollut paljon rennompaa kuin mitä luulin.

Antti Mattila 9E

1. Yläkoulussa opiskelu on ollut rentoa ja kivaa.
2. Hieman vapaampaa opiskelua ja päivät eivät tunnu niin pitkiltä. Kokeet tieteenkin hieman haastavampia.
3. Luulin, että opiskelu olisi ollut paljon vaikeampaa mutta hyvin on selvitty kolmesta vuodesta.

Ossi Johansson 9E

1. Yläkoulussa opiskelu on ollut mukavaa.
2. Alakouluun verrattuna yläkoulussa on vapaampaa ja rennompaa opiskella.
3. Ei, kuvittelin että opettajat olisivat tiukempia ja koulupäivät raskaampia.

Eero Johansson 9E

Nuorisotalo Sillan korvannut nuorisotila Pointti on avannut ovensa

TEKSTI: MIKA JOENSUU

Nuorisotalo Sillan pitkä historia nuorisotalona päättyi keväällä, kun Nuorisopalvelut eli Nupa muutti uusiin toimintatiloihin. Hyvinkään opiston muuttaessa Kipinään, vapautui Nupalle uudet toimisto- ja nuorisotilat "Laurean rakennuksen" Helenenkadun puolelta. Kulku toimistolle tapahtuu parkkipaikan sivulta, nuorisotiloihin puolestaan keskustan puoleiselta jalkakäytävältä.

Nuorisotila sai nimekseen Pointti ja tiloissa järjestetään etenkin teematoimintaa, kuten kerhoja, pelitoimintaa sekä nuorten omia toimintaryhmiä, eli nuorten itse toisilleen järjestämää toimintaa. Käytössä on viisi noin 65 m² -kokoista kerhohuonetta, mikä mahdollistaa samanaikaisesti useita eri toimintoja iltojen aikana.

Tiloissa kokoontuu mm. Anime- ja mangakerho, Pelitalo, Warhammer-kerho, Tyttöjen ilta, Sateenkaarevat sekä nuorten aikuisten Sohvaryhmä.

Uudet tilat otettiin ilolla vastaan sekä nuorten että työntekijöiden käyttöön loppukeväästä, jolloin tiloista vielä sisustettiin toimintaan sopivaksi. Ensimmäinen kokonainen toimintakausi tiloissa käynnistyi maanantaina 9.8.2021.

Pointin lisäksi Nupan toiminta jatkuu entiseen tapaan kauppakeskus Willassa sijaitsevilla nuorentila Spotissa sekä erityisnuorisotyöntekijöiden Kohtaamistila Kopissa.

Toimintojen aikataulut ja kuvaukset löytyvät osoitteesta: > hyvinkaa.fi/nuoriso

Nuorisotila Pointti, Helenenkatu 21, 05800 Hyvinkää

KUVA: JENNA RINTALA

Avoimen varhaiskasvatuspalveluiden kohtaamispaikka Pikku-Veturi on muuttanut

Pikku-Veturi muutti kesän aikana Haka lantalalon päiväkotiin osoitteeseen Niini puuntie 5. Sieltä saatiin käyttöön mukavat ryhmätilat omalla sisäänkäynnillä ja vaunukatsella. Toiminta on alkanut elokuussa keskiviikkona 11.8.2021.

Seuraamalla Facebook-sivuja saa ajantasaisen tiedon toiminnasta ja aukioloista, sinne päivitetään informaatiota uusista tiloista ja tulevasta avoimen varhaiskasvatuksen toimikaudesta. Facebook-sivuilla kerrotaan myös Päiväpirtin avoimesta päiväkotitoiminnasta.

Hakalantalalon päiväkoti
Niinipuuntie 5, 05460 Hyvinkää
p. 040 559 5740, pikku-veturi@hyvinkaa.fi

> hyvinkaa.fi/kasvatus-ja-koulutus/varhaiskasvatus/Avoimet-paivakodit/pikku-veturi

> facebook.com/AvoimVarhaiskasvatusHyvinkaa

Toimintavuoden 2021–2022 viikkorunko:

Maanantai: Moniku 9-11, Avoimen päiväkodin vauvatreffit 13-16
Tiistai: Avoin päiväkoti 9-12, Avoimen päiväkodin vauvatreffit 13-16
Keskiviikko: Moniku 9-11, Avoimen päiväkodin vauvatreffit 13-16
Torstai: Avoin päiväkoti 9-16
Perjantai: Avoin päiväkoti 9-12

Ennakoilmoittautuminen avoimeen ja vauvatreffille
> kuntapalvelut.fi/hyvinkaanvarhaiskasvatus

- Moniku-parkki, lastenhoito järjestetty äitien suomen kielen opetuksen ajaksi
- Vauvatreffit, alle 10 kk vauvojen perheille, voi käydä kerran viikossa
- Avoin päiväkoti, kaikille hyvinkäläisille lapsiperheille

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Leikin lumoa Hyvinkään varhaiskasvatuksessa

TEKSTI: TEEMU NIKKOLA JA ANNE-MARIE KNAPE

Kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) tutki ja raportoi vuonna 2019 varhaiskasvatussuunnitelmien toteutumista. Tällöin ilmeni, että alle kolmevuotiaiden pedagogiikka tarvitsee vahvistamista mm. taidekasvatuksen keinoin. Hyvinkään varhaiskasvatuksen *Leikin lumoa* -hanke on elokuusta 2020 tukenut varhaiskasvatuksen henkilökuntaa alle kolmevuotiaiden pedagogiikan kehittämisessä. Hanketyö on pääosin rahoitettu opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä erityisavustuksella varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin ja laadun kehittämiseen vuosille 2020–2021. Erityisavustuksella on myös palkattu kaksi varhaiskasvatusta lapsiryhmiin, joissa lapsilla on tuen tarvetta.

Leikin lumoa -hankeessa hankekoordinaattorina työskentelevä varhaiskasvatuksen opettaja **Anne Knape** on jalkautunut suunnitelmallisesti päiväkotiryhmiin, joissa on alle kolmevuotiaita lapsia.

– Kasvattajatiimit ovat havainnoineet lapsiryhmänsä leikkiä, sen tukemista ja

aikuisen roolia leikissä. Pedagogiikan kehittämistyön lähtökohtana ovat olleet jokaisen lapsiryhmän mielenkiinnon kohteet, vahvuudet ja tarpeet, Knape taustoittaa.

Lapsiryhmien kanssa on käyty metsäretkillä, taaperoteatterissa, rakennettu lasten ideoimia kotileikki- ja autoleikinurkkauksia, maalattu viidakon tunnelmia ja kuunneltu satuja hiirenpesässä, musisoitu ja hyödynnetty lauluissa kuvia ja tukiviittomia. Myös yhteistyö muiden päiväkodin alle kolmevuotiaiden kanssa yli ryhmärajojen on ollut kehittämisen kohteena. Kasvattajatiimit ovat myös kertoneet pedagogiikan kehittämistyöstään varhaiskasvatuksen internetsivuilla olevan blogin kautta.

Hanketyö kannattelee arjessa jo päättyneitä varhaiskasvatuksen hankkeita (Lukemaan, YHES ja Kiekuva) mm. pitäen esillä lukemisen merkitystä, mallintaen tukiviittomien käyttöä sekä keskustelemalla lapsiryhmän kielten ja kulttuurien huomiomisesta arjessa.

Tutustu:

> hyvinkaa.fi/varhaiskasvatus/leikin-lumoa

Hyvinkään Opisto tuottaa hyvinvointia hyvinkäläisille

Hyvinkään Opisto tarjoaa vuosittain lähes 500 kurssia yhdeltätoista eri ainealueelta, joista suurimmat ovat liikunta, kielet, kädentaidot, taide sekä musiikki.

TEKSTI: ANU NUKKI

Kansalaisopistotoiminta tuottaa tutkitusti hyvinvointia ja osaamista opiskelijoilleen. Kurssien sosiaalisella ja kannustavalla ilmapiirillä, kehittymisellä sekä uuden oppimisella on myönteinen vaikutus hyvinvointiin. Kannattaa siis tulla mukaan kokeilemaan jotain uutta, kannustaa Hyvinkään Opiston rehtori **Johanna Taruma**.

Vuosittain opistossa opiskelee noin 4 500 kurssilaista eli karkeasti laskettuna noin joka kymmenes hyvinkäläinen käy vähintään yhdellä, monet useammalla opiston kursseilla. Näin opiston merkitys hyvinvoinnin tuottajana on kunnallisella tasolla merkittävä.

Uudet tilat keskellä Hyvinkää, Han-

gonsillan alueella sijaitsevassa Kipinässä, luovat upeat puitteet harrastamiselle. Kaikki luokat hohtavat uutuuttaan, erityisesti taidekäytävän erikoisluokat musiikin, taiteen ja käsityökurssien osallistujille kutsuvat harrastamaan.

Hyvinkään Opisto jakaa Kipinän tilat Hyvinkään lukion kanssa, joten rakennuksessa on toimintakauden aikana opetusta usein viikon jokaisena päivänä aamusta iltaan. Kipinän lisäksi opisto on levittäytynyt ympäri kaupunkia yhteensä 15 eri toimipisteeseen.

– Syksyn kurssitarjonta on totuttuun tapaan sekoitus uutta ja vanhaa, kannattaa siis panostaa omaan hyvinvointiin ja ilmoittautua mukaan, kannustaa Taruma.

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Hyvinkään lukion aikuislinja

Jäikö lukio kesken? Haluatko opiskella kieltä tai matematiikkaa? Haluatko valmentautua korkeakouluopintoihin tai pääsykokeisiin? Haluatko täydentää ylioppilastutkintoasi tai korottaa arvosanojasi? Voit opiskella tutkin totavoitteisesti tai aineopiskelijana. Opiskelu tapahtuu lähiopetuksena, monimuoto-opetuksena tai itsenäisesti.

Lukuvuosi alkoi ma 23.8. Tutkin totavoitteiset opiskelijat voivat varata ohjausajan opintosuunnitelman tekemistä varten.

Opiskelu lukiossa etenee reip paaseen tahtiin. Voit myös jatkaa aiemmin keskeytyneitä opintoja.

Saavutettuasi riittävän taidon voit täydentää aikaisempaa ylioppi lastutkintoasi uudella kokeella tai kirjoittaa yksittäisen kokeen. Voit myös opiskella ilman velvoitetta osallistua kokeisiin.

Kielten opetusta on tarjolla englannista, espanjasta ja ruotsista. Kursseja on myös äidinkiesssä, maatematiikassa, fysiikassa, kemiassa, historiassa, biologissa, maantieteessä, yhteiskuntaopissa.

Lue lisää
> hyvinkaanlukio.fi

HYVINKÄÄN OPISTO

Kenkätehtaankatu 1, 05900 Hyvinkää
puh. 040 155 6332, 040 155 6330
hyvinkaanopisto@hyvinkaa.fi

> hyvinkaanopisto.fi

Ilmoittautuminen nyt käynnissä.

Toimisto on avoinna:
ma-to 9.00–15.00
pe 9.00–14.00

Kytjä-Usmin alueella kulkija kohtaa monenlaista luontoa.

Hyvinkään luonto – maisemaa ja monimuotoisuutta

Hyvinkäläistä luontoa ja maisemaa, josta nauttia, on laidasta laitaan aina kallioiden, soiden ja järvien Kytjä-Usmin alueelta lintujen Ridasjärvelle, Sveitsiä ja terveismetsää unohtamatta.

TEKSTI JA KUVAT: VILLE SELONEN

Suomen luonnon monimuotoisuutta uhkaavista tekijöistä suurin on elinympäristöjen väheneminen ja laadun heikkeneminen. Tähän ongelmaan keskittyen on kaupunki selvittänyt omistamiltaan mailta luontokohteita, joiden avulla saadaan turvattua monimuotoisuudelle tärkeitä elinympäristöjä. Näiden kohteiden käyttö- ja hoitosuunnitelmat tulevat ottamaan huomioon sekä luonnon monimuotoisuuden turvaamisen että alueiden virkistyskäytön. Suunnitellut hoitotoimenpiteet voivat olla esimerkiksi puuston muokkausta, elinympäristöjen ennallistamista tai haitallisten vieraslajien poistoa.

IHMISEN JA JÄÄKAUDEN JÄLKIÄ

Hyvinkää sijaitsee Salpausselän alueella, jossa on runsaat hiekka- ja soraesiintymät ja joiden hyödyntäminen jättää väistämättä jälkensä luontoon ja maisemaan. Tällaisia alueita kunnostamalla saadaan luotua elinympäristöjä monille paahdeympäristöjen uhanalaisille lajeille ja turvaamaan niiden säilyminen.

Paahdeympäristöjen uhkana on niiden umpeenkasvu sekä puuston että vieraslajien myötä, varsinkin lupiinien. Ennallistamis- ja luonnonhoitotoimien jatkuminen on tärkeää, jotta paahdeympäristöt säilyvät luonnonsuojelullisesti tärkeänä ja virkistyskäytön kannalta mielekkäänä alueena.

Suomiehen soranottoaluetta on kunnostettu Rudus Oy:n toimesta kuivien ja paahteisten elinympäristöjen lajien turvaamiseksi. Suomiehen alue on hyvä esimerkki siitä, miten luonnonsuojelu ja virkistyskäyttö on saatu yhteensovitettua ihmisen toiminnan seurauksena muutetussa ympäristössä. Alueen paahderinteiden ja ketojen yhteyteen on rakennettu myös luontopolku ja taideteoksia.

Suomiehen alueella sijaitsevat myös Jätinlukkujen suppametsät sekä Jätinkadun muinaisrannan kivikko. Suppa eli lukko on muodostunut jääkauden sulamisvaiheen aikana, kun maa-aineksen alle jäänyt jäälohkare on myöhemmin sulanut, jättäen jäljelle syvän kuopan. Jätinkatu on kivikoinen pirunpelto, joka on 10 000 vuotta vanhaa Yoldiameren rantaa.

LUONTOKOhteet ovat tärkeitä monille eliölajeille, myös ihmiselle

Laaajat yhtenäiset ja rakentamattomat metsäalueet, jotka ovat säilyneet erämaaluonteisena ovat harvinaisia tiheään rakennetulla Uudellamaalla. Kytjä-Usmin alue on yksi tämänkaltaisen harvinaisuus. Jyrkkien kallioiden ja niiden väliin jäävien soiden, purojen ja lampien leimaama metsäinen alue on monimuotoinen kohde niin retkeilijöille kuin monille uhanalaisille lajeille. Alueen vaihtelevat pinnanmuodot luovat maiseman, jossa esiintyy elinympäristöjä rehevistä lehdoista monenlaisiin soihin ja karuihin kalliioihin. Tämä maiseman ja elinympäristöjen vaihtelevuus antaa Kytjä-Usmin alueelle sen merkityksen, joka sillä nykyään on sekä luonnonsuojelulle että kaupunkilaisten ulkoilulle.

Hyvinkään kaupungin alueella on luontoa, jossa voimme ylläpitää luonnon ja itsemme hyvinvointia.

Elämyksiä, terveysvaikutuksia ja kulttuurista luontopoluilta

Kaupungissa ja sen lähiympäristössä risteilee runsaasti rakennettuja väyliä, polkuja ja ajouria. Vuosien saatossa näille on muodostunut tai rakennettu ulkoilureittejä, lenkkipolkuja ja hiihtolatuja. Suurin osa ulkoilureiteistä sijaitsee viheralueilla. Muutaman viime vuoden aikana reittejä on tuoteistettu nimeämällä ja luokittelemalla niitä. Reitit on myös kuvattu sanallisesti, ne on viety sähköisiin järjestelmiin (mm. retkikartta.fi) ja kaikki painetut kartat on uusittu. Erilaisia ulkoilureittejä oli vuonna 2020 kaikkiaan 53 kappaletta, yhteensä noin 358 kilometriä.

TEKSTIT: JARMO VAKKILA

Uusimpia kaupunkimme ulkoilureiteistä ovat opetukselliset ja elämykselliset luontopolut sekä syksyllä 2019 valmistunut Tehtaansuon terveismetsäpolku, joka sijaitsee aivan kaupungin ytimessä. Hyvinkään terveismetsässä pääsee nauttimaan luonnon elyttävästä voimasta. Metsään rakennetun polun tavoitteena on lisätä ja vahvistaa luonnosta saatavia terveysvaikutuksia. Polku kulkee Tehtaansuolla, sen mielenkiintoisimpia ja viehättävimpiä luontokohteita kierellen. Terveismetsässä on pyritty edistämään rauhoittumisen, aistimisen ja luontosuhteen vahvistamisen mahdollisuuksia.

Sveitsin puiston harjua ja lukkoja kiertää lyhyehkö Kulttuuripolku sekä myös neljä ympärivuotista kävelyreittiä. Vanhalla Hyvinkää-Karkkila välillä olleen kapearaitaisen rautatien penkalla kulkeva tai sitä seuraileva Pikkupässi pyöräilyreitti avattiin kesällä 2017. Kaupunkia ja sen viheralueita kiertää myös kuusi Kotikaupunki tutuksi pyöräilyreittiä.

Eri puolilla Hyvinkäää sijaitsee yhteensä seitsemän luontopolkua. Luontopolut toteutettiin usean eri toimijan yhteishankkeena ja ne valmistuivat vuoden 2017 syksyllä. Rahoitus hankkeelle saatiin tuolloin Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelmasta. Kaikki luontopolut löytyvät tarinakarttoina sekä suomeksi että englanniksi Visit Hyvinkään internetsivuilta. Luontopoluista on myös tehty esite, johon on koottu yhteen perustiedot ja kartat poluista.

Hyvinkään reitit, puistot ja liikuntapaikat ovat vuosikymmenten kehityksen tulos. Nykyhetki ja siitä johtuvat muutokset liikun-

KUVA: PI KROGELL-MAGNI

Hyvinkää kehittää lähivirkistysalueita

Hyvinkäällä kehitetään lähivirkistysalueita lisärahoituksen avulla.

Kaupunki haki Uudenmaan ELY-keskukselta kuntien lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämisavustusta vuodelle 2021. Tavoitteena on parantaa olemassa olevia olosuhteita ja edistää ulkoilua ja liikkumista virkistysalueilla, kertoo liikuntapäällikkö **Jarmo Vakkila**.

Hankkeen keskeisenä tavoitteena on kehittää asuinalueiden ja kaupungin keskustaajaman läheisyydessä olevia ulkoliikuntamahdollisuuksia palvelemaan keväällä julkaistun Hyvinkään liikkumissuunnitelman toiminnallisia tavoitteita: perheiden, nuorten, työikäisten ja eläkeläisten aktivoimista ulkoiluun ja liikkumiseen. Hankkeessa parannetaan eri puolilla kaupunkia sijaitsevien lähipuistojen ja virkistysalueiden ympäristössä olevia paikkoja erilaisilla kunnostus-, täydennys- ja uudisratkaisuilla.

Hyvinkään liikuntapalveluiden Kuntien lähivirkistysalueiden kunnostus- ja kehittämistyöryhmä on päättänyt verkostomaiseen kehittämismalliin, jossa kunnostetaan ja kehitetään useita kohteita vuoden 2021 aikana; Härkävehmaan suulle rakennetaan osittain esteetön nuotiopaikka, Sveitsiin ja Kulomäkeen tehdään talvi pyöräilyreitti, Terveismetsäpolkua ja Niittulahden Suolijärven nuotiopaikka kunnostetaan ja kävelyreittien varsille lisätään levähdyspenkkejä. Myös ulkoilureittien ja luontopolun opasteita parannetaan. Koko hankkeen kustannusarvio on noin 100 000 euroa, johon on myönnetty 50 000 euron suuruinen valtion avustus.

Tutustu:

> [retkikartta.fi](#)

> [visithyvinkaa.fi](#) > [luonto ja aktiviteetit](#)

KUVA: TUJJA TOMPERI

Pasi Hurmeen ja Markku Koivukankaan työhön kuuluu muun muassa laudoituksen asentaminen terassille.

Turvallinen ja terveellinen ekouimala

Sveitsin uimalan laajennus on viittä vaille valmis. Tekniikkaa on laajennuksen yhteydessä uusittu niin, että uimalasta on tullut energiatehokas ja ympäristöystävällinen ekouimala. Kaikkea ohjaa automaatio.

TEKSTI: MIIA MARIA LAHTI

Uimala kylpee jutuntekopäivänä auringossa, ja iloiset uimarit ovat vallanneet ulkoaltaat. **Raimo S. O. Valjakan** suunnitelma, vuonna 1969 avattu uimala on hyvinkääläisten ylpeys. Alkusyksyllä sisätilatkin avataan jälleen, kun laajennus valmistuu.

Arkkitehti **Mika Syrén** on uimalan henkeä kunnioittaen suunnitellut laajennusosan, johon on rakennettu 25 metrin pituinen, tasasyvä allas. Ensimmäinen asia, johon kävijä kiinnittää huomiota, on altaan materiaali.

– Vanhat altaat ovat laatoilla päällystettyä betonia. Uusi allas sen sijaan on terästä – se on kuin iso rosterinen amme. Teräs on kestävä ja helppohoitoista, joten sen huoltovarmuus on hyvä ja elinkaari pitkä, selvittää kiinteistöjohtaja **Antti Nikkanen** Hyvinkään kaupungilta.

Vedenkäsittelyjärjestelmään on panostettu keskimääräistä enemmän, kertoo puolestaan kaupungin LVIA-projektipäällikkö **Erkki Viljanen**. Järjestelmä säästää sekä energiaa että kemikaaleja.

– Valittua järjestelmää on useita vuosia kehitetty nimenomaan uimalaitosten käyt-

KUVA: TUJJA TOMPERI

LVI-projektipäällikkö **Erkki Viljanen** esittelee uimalan ilmanvaihtokoneen toimintaa.

Kaikki uusi tekniikka perustuu ennakointiin ja tilanteen jatkuvaan seurantaan.

töön. Se kuluttaa vettä ja kemikaaleja vain tarpeen mukaan. Automatisoitu järjestelmä tarkkailee jatkuvasti veden laatua, ja syöttää desinfiointiainetta eli klooria veteen vain silloin, kun se on tarpeellista.

– Tämä niin sanottu kuormitusperusteinen kemikaalien käyttö tekee uimalasta viihtyisemmän ja käyttäjäystävällisemmän, kun kemikaalia ei ajeta altaaseen varmuuden vuoksi. Lisäksi huomiota on kiinnitetty laitoshenkilökunnan työturvallisuuteen, sillä kemikaalin syöttö allasveteen on keskitetty erityiseen kemikaalihuoneeseen, Viljanen taustoittaa.

KESTÄVÄÄ ELINKAAREN HALLINTAA

Allastilaan puhallettava ilma on lämmintä, joten uimarin ei tarvitse palella. Kosteaa ilmaa kuivaukseen käytetään lämpöpumpputekniikkaa ja lauhdelämpö käytetään lämmitykseen, mikä sekin säästää energiaa. Koko uimalan rakennusautomaatio on laajennuksen myötä saneerattu ja

kytketty Hyvinkään Lämpövoiman kaupungin Tilakeskukselle tuottamaan keskusvalvomoon, mikä takaa reaaliaikaisen valvonnan.

– Mitattavista asioista oleellisimpia ovat lämpötila ja kosteus. Saamme poikkeamista hälytykset välittömästi, joten pystymme tekemään tarvittavia säätöjä nopeasti, Erkki Viljanen kiittelee.

– Lisäksi mitataan muun muassa paine-eroa seinärakenteen läpi, jolloin kosteutta ei ajeta seinärakenteisiin turhaan. Tämä turvaa terveellisen ja turvallisen sisäympäristön.

Kosteuden ja lämpötilan säätelyssä auttavat myös vanhan puolen allastilojen uusitut energiatehokkaat ilmanvaihtokoneet. Nekin ovat varta vasten uima-allastilaan suunnitellut, kuten luonnollisesti laajennuksenkin uudet ilmanvaihtokoneet.

Suihkuhuoneisiin on rakennettu lämmön talteenottojärjestelmä: Lämpö nappataan talteen viemäriin valuvasta vedestä, ja käyttövesi esilämmitetään sen avulla.

– Kaikki uusi tekniikka perustuu ennakointiin ja tilanteen jatkuvaan seurantaan. Tämä on rakennuksen elinkaaren kestävä hallintaa, Antti Nikkanen kiteyttää.

Kun vettä ja höyrysaunoja sisältävän rakennuksen on kestävä 50 vuotta – ja oltava toimiva ja turvallinen – vaatii rakennustyö pätevät tekijät.

– Tämä on ollut erittäin vaativa kohde. Tuloksena meillä on energiaa säästävää ja ympäristöystävällistä uimalaa, ekouimalaa, Nikkanen kehaisee.

KUVA: TUJJA TOMPERI

Sveitsin ekouimalan rakennuspalikat:

- teräksinen, viisiratainen, tasasyvä uima-allas
- kuormitusperusteinen vedenkäsittelyjärjestelmä
- energiaa säästävää lämpöpumpputekniikka IV-kojeissa
- uimalaoloihin suunnitellut ilmanvaihtokoneet
- suihkuveden lämmön talteenottojärjestelmä

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Seuraa tietoja uimalan laajennusosan avaamisesta ja aukioloista > hyvinkaa.fi/uimala

KUVA: TEEMU HEIKILÄ

Frisbeegolfvarusteita voi lainata Sveitsin uimalasta. Varauksia voi tehdä olemalla yhteydessä halliesimies Katarina Norrenaan p. 040 019 7150.

Syksyllä liikutaan

Liikuntapalveluiden syksyissä ohjattuja ryhmiä, liikumis- ja elintapaneuvontaa sekä yhteistyötä urheiluseurojen kanssa.

TEKSTI: KATARINA NORRENA

Hyvinkään liikuntapalveluiden ohjaustoiminnot jatkuvat 30.8.2021. Ohjauskautta on pidennetty ja syksyllä se jatkuu aina 10.12.2021 saakka. Kevään ohjauskausi alkaa lyhyen tauon jälkeen jo 3.1. ja kestää 20.5.2022 saakka. Ohjaustoiminta on tauolla arkipäivinä, 1.9., 17.9., kiiristorstaina sekä koululaisten lomaviikoilla 42 ja 8. Kaikkiin ryhmiin saa tulla maksutta kokeilemaan osallistujamäärän sen sallissa. Ohjatut ryhmät ja niiden tarkemmat tiedot löytyvät liikuntapalveluiden nettisivuilta.

Liikuntaneuvonta ja yksittäiset InBody-mittaukset ovat jatkuneet koko uimalan sulkuajan läpi ja jatkuvat edelleen. InBody-mittauksen avulla kartoitetaan kehon lihaksen, rasvan ja nesteiden määrä sen eri osissa. Liikuntaneuvonta kestää puoli vuotta ja tämän aikana on kuusi tapaamis-

ta ohjaajan kanssa. Kuuteen tapaamiseen sisältyy alkukartoitus kehonkoostumusmittauksella, aerobiset- ja lihaskuntotestit, henkilökohtaiset harjoitusohjelmat, kaksi seurantakäyntiä, loppukartoitus InBody-mittauksella sekä lopputestit.

Liikuntapalveluilla on menossa myös Terveenä työelämässä -hanke, jonka tavoitteena on liikuttaa, opastaa ja tukea työikäisiä kuntalaisia terveiden elämäntapojen pariin. Tätä työtä tehdään yhdessä paikallisten urheiluseurojen ja kolmannen sektorin kanssa.

UIMALAN KESÄKAUSI PÄÄTTYY KUUTAMOUINTIIN

Sveitsin uimalassa on käytössä Hydrohex virtuaalivesiliikuntapalvelu, jota asiakkaat saavat lainata maksutta käyttöönsä. Uimalan remontin valmistuttua sisätilalle tulee kaksi isoa näyttöä, joihin jumppia voi heijastaa.

Ulkouimala on auki 29.8. saakka. Uimalan kesäkauden päättää la 28.8. järjestettävä kuutamouinti klo 18.00–23.00. Luvassa on monipuolista ohjelmaa ja uimalassa tunnelmaa luovat erilaiset valot. Kaikki ulkoaltaat ja saunat ovat käytössä. Kuutamouintiin pääsee osallistumaan uimalan sisäänpääsymaksun hinnalla.

InBody-mittaukseen ja liikumis- ja elintapaneuvontaan liittyvät yhteydenotot: liikumisjaelintapaneuvonta@hyvinkaa.fi tai puhelimitse 040 638 6312.

Lisätietoja ohjatuista ryhmistä ja muusta liikuntapalveluiden toiminnasta:

> [hyvinkaa.fi/liikunta](https://www.hyvinkaa.fi/liikunta)

Terveenä työelämässä -hanke:

> [hyvinkaa.fi/terveentatyolamassa](https://www.hyvinkaa.fi/terveentatyolamassa)

1900-luvun alkupuolen jätteen käsittelyä korjataan Kaupunki kunnostaa Sahanmäessä 1940-1950-luvuilla sijainneen vanhan kaatopaikan

Hyvinkään kaupungilla on käynnissä mittavia puhdistustoimenpiteitä, joilla turvataan kaupungin maaperän ja pohjaveden laatu jatkossa.

TEKSTI: MARITA HONKASALO

Hyvinkään kauppalan Sahanmäkeen perustettiin kaatopaikka 1930-1940 tienoilla. Yleisten töiden lautakunnan pöytäkirjasta 6.10.1950 löytyy maininta "kaatopaikan haisevan jätteen suhteen olisi saatava korjaus... koska siellä on paljon rottia". Kunnalliskertomuksen mukaan kaatopaikka siirrettiinkin Sahanmäestä Kulomäkeen vuonna 1957. Kun kaatopaikan käyttö lopetettiin, peitettiin se asianmukaisesti.

Sahanmäen vanha kaatopaikka jäi vuosikymmeniksi unhoon, kunnes 2000-luvun alkupuolella, monien vaiheiden jälkeen, esille nousi kysymys siitä, missä kaatopaikka tarkkaan ottaen oli sijainnut. Vanhojen ilmakuvien ja maaperätutkimusten avulla saatiin tarkka sijainti selvitettyksi. Viranomaisetkin kiinnostuivat vanhasta kaatopaikasta ja monien vaiheiden jälkeen. Korkein hallinto-oikeus päätti 31.12.2020, että Hyvinkään kaupungin tulee kunnostaa kaatopaikka.

Lopullista päätöstä odotettaessa oli kuitenkin jo tutkittu kaatopaikan tarkkaa rajausta sekä jätetätön syvyyttä. Kiinteistöillä sijaitseva yritys on myös osin puhdistanut aluetta. Myös pohjavesien tilannetta on selvitetty kuin myös pohjaveden yläpuolella sijaitsevan orsiveden laatua. Pohjavesien ei ole todettu pilaantuneen alueella. Myös maaperästä vapautuvan huokosilman tutkimukset osoittivat, ettei jätetätöstä vapaudu haitallisia yhdisteitä rakennusten huokosilmaan.

Saatuun KHO:n päätöksen kaupunki lähti välittömästi tekemään suunnitelmaa alueen kunnostamiseksi ja orsivesien hallitsemiseksi sekä selvittämään sitä, miten kunnostus käytännössä tulisi

toteuttaa. Suunnitelma kunnostuksesta valmistui vaaditussa ajassa maaliskuun loppuunsa ja toimitettiin hyväksyttäväksi valvovalle viranomaiselle eli Uudenmaan ympäristökeskukseen. Nyt suunnitelma on lausuntokierroksella ja se saadaan lopulliseen muotoonsa loppukesästä. Samaa aikaan tehdään myös geoteknisiä lisätutkimuksia kunnostuksen toteuttamisen tarkentamiseksi sekä pohjaveden suojelemiseksi kunnostustyön aikana.

Kunnostustyö on mittava ja vaatii tarkkaa seuranta- ja valvontaa. Urakoitsija kilpailutetaan ja valitaan syksyllä ja varsinainen kunnostustyö alkaa tämänhetkisen tiedon mukaan ensi vuonna 2022.

Puhdistustyölle on tehty 5 miljoonan euron tilinpäätösvaraus.

MAAPERÄN PUHDISTUSTA NOPOSSA

Hyvinkään Nopossa sijaitsee merkittävä, kokonaispinta-alaltaan n. 6 km², oleva pohjavesialue. Alueella sijaitsee Nopon vedenottamo, joka on ollut Altian käytössä. Keväällä 1994 vedenottamon vedessä havaittiin tetrakloorieteeniä, jota käytetään mm. pesulatoiminnassa. Tutkimuksissa päästölähteeksi paikantui noin 700 m vedenottamosta sijaitseva vanha pesula. Pesula oli palanut vuonna 1975, jolloin suurimpien liuotinpäästöjen oletetaan päässeen lattian lävitse maaperään ja edelleen pohjaveeseen. Pohjavedessä liuotinaineet etenivät hiljakesken kohden vedenottamoa, jossa ne vuosien päästä todettiin.

Kaupunki tutki tuolloin alueen kaivoja ja lähikaivoista havaittiin liuottimia. Tästä syystä kaupunki rakensi siirtolinjan Nopon, jonka avulla pilaantuneen pohjavesialueen asukkaille saatiin puhdasta vettä.

Puhdistamisen vastuita, menetelmiä ja toteuttamistahoja selvitettiin vuosien ajan ja tapaus osoittautuikin monella tapaa haastavaksi. Lopulta kohteen riskien perusteella ja pohjavesialueen antoisuuden vuoksi puhdistaminen nostettiin Pirkanmaan ELY-keskuksen kehittämishankkeen demonstraatiokohteeksi.

Puhdistuksen tavoitteena on pohjaveden ottamisen ja pohjaveden tilan turvaaminen pitkällä aikavälillä. Tätä tukee maaperän puhdistaminen päästölähteestä, jottei uutta pohjaveden likaantumista enää tapahdu. Näin mahdollistetaan raakaveden otto tulevaisuudessa.

Vanhan pesulan purku aloitettiin kesäkuussa 2020 ja maaperän puhdistaminen heti perään heinäkuussa. Pilaantunut maamassa kaivettiin pois pohjaveden pintaan asti. Pahiten pilaantuneet maamassat sijaitsivat pesulan vanhan kemiallisen pesun kohdalla syöttäen liuotinaineita edelleen savi-silttikerroksen lävitse pohjaveeseen. Maamassat saatiin kaivetuksi heinäkuussa ja pohjaveden puhdistukseen päästiin käsiksi syyskuussa 2020.

Pohjaveden puhdistamiseksi maaperään injektoidiin tarkoin valittuja yhdisteitä pohjavesiolosuhteiden saattamiseksi puhdistaville mikrobeille otolliseksi niin lähdealueelle kuin myös lähelle vedenotantoa. Aktiivinen vaihe saatiin päätökseen syksyllä.

Nyt ollaan seurantavaiheessa ja lopullinen pohjaveden puhdistuminen tapahtuu maaperän pohjavesivyöhykkeessä pikkuhiljaa mahdollistaen tulevaisuudessa ottamon käyttöönoton uudelleen tärkeäksi vedenhankinnan kohteeksi Hyvinkäällä.

Villa Artun värkkäilyä ja taidetta yhdistävässä näyttelyssä on esillä myös teoksia kansainvälisestä lasten ja nuorten taidekeskuksen arkistosta. Kuvassa Ladislav Vajshajtl: Automechanik.

Villa Artun syksyn näyttelyissä värkkäiltyä taidetta ja pimeän tutkimista

TEKSTIT: PÄIVI VENÄLÄINEN JA TIINA VALKEAPÄÄ

VIELÄ EHTII!

Kuvataidekoulun loppuyönäyttely on auki vielä muutaman viikon ajan, 3.9.2021 asti. Esillä on koulunsa päättäneiden nuorten maalauksia, piirustuksia, keramiikkaa ja videoteoksia sekä kunkin tekijän loppuyöprosessista kertovat portfoliot. Tervetuloa tutustumaan näyttelyyn!

TAIDETTA VÄRKKÄILLEN

Mitä syntyy, kun yhdistää shakin ja Warhammer-pelin ominaisuuksia? Entäpä led-valojen, shampoopullojen ja muovipakkauksien

tai kertakäyttömukien ja kahvipakkausten yhdistelemisestä? Millaisen vaatekappaleen saa aikaan ruseteista, paperirusukkeista, glitteristä, hiuspampuloista ja -kiharoista? Voiko pajatsoa pelata seinällä? Olisiko itsestä luomaan digitaalista taideteosta? Kuka on lumilautailija Sakke?

Näihin kysymyksiin saa vastauksia Villa Artussa 14.9.–12.11.2021 esillä olevassa näyttelyssä. Kaikki näyttelyn teokset perustuvat materiaalien ja välineiden kekseliäiseen ja tutkivaan käyttöön sekä tee-se-itse-meininkiin. Maailmalla tällaista

itsetekemistä, teknologian ja kädentaitojen kekseliästä yhdistämistä kutsutaan maker-kulttuuriksi. Suomessa käytetään sanaa värkkäys tai värkkäily.

Villa Artussa järjestettiin syyskuussa 2018 ensimmäinen Värkkäilyfestari. Toukokuulta 2020 peruuntuneen Värkkäilyfestari 2.0. tilalle julistettiin syksyllä 2020 Värkkäilykisa. Kisaan osallistui pieni, mutta sitäkin innovatiivisempi sekä tekemisessään monipuolinen joukko nuoria. Villa Artun näyttely esittelee heidän luovia aikaansaannoksiaan yhdessä maker-ammattilaisten ja taiteilijoiden oivaltavien teosten kanssa. Lisäksi esillä on kansainvälisestä lasten ja nuorten taiteen arkistosta värkkäilyyn liittyviä teoksia.

Värkkäilyssä kannustetaan luomaan omatoimisesti sisältöä valmiiden tuotteiden passiivisen kuluttamisen sijaan sekä jakamaan keksintöjä ja osaamista. Niinpä Villa Artun näyttelyssäkin on työpaja, jossa yleisö pääsee värkkäilemään. Siellä voi tutkia, kokeilla, keksiä ja tehdä juttuja arkipäivästä tutuilla materiaaleilla. Ideoita ja ohjeita voi napata mukaan kotona toteuttavaksi. Oman luomuksensa voi myös liittää osaksi näyttelyn aikana muodostu-

KUVA: OONA GI

Villa Artun värkkäilyä ja taidetta yhdistävässä näyttelyssä on jätenuovista tehtyjä valaisimia.

vaa taideteosta. Yhteisöllisen teoksen on ideoinut ja ryhmien työpajat ohjaa taiteilija Sini Havukainen, jonka Kotisirkka teos ihastutti yleisöä Keravan Purkutaidetalossa kesällä 2020.

Näyttelyyn liittyvä kaikille avoin tapahtumapäivä on lauantaina 2.10.2021 klo 10–14. Tapahtumassa on työpajoja sekä Tanssiteatteri Raatikon Moonika Mekaniks -tanssiesitys ja -työpaja. Tapahtumaan on vapaa pääsy.

PIMEETÄ

Syksyn taittuessa marraskuuhun avautuu Artun kuviksen oppilastöiden näyttely Pimeetä, joka on avoinna 22.11.2021 – 21.1.2022. Pimeyttä tutkitaan sekä valon puutteena että vertauskuvallisena käsitteenä ja sitä lähestytään ja käsitellään useasta näkökulmasta moninaisin kuva- ja sanataiteen tekniikoin.

Moonika Mekaniks -tanssiesitys ja -työpaja 2.10.

Moonika Mekaniks -tanssipajan inspiraationa on mekaaniset lelut ja pienten keksintöjen ihmeellinen maailma. Tanssipaja innostaa lapset liikkumaan monipuolisesti leikin, ilon ja oman oivalluksen kautta. Tanssiva robotti nappaa osallistujat mukaan tanssivaan tarinaan. Ikäsuositus: 3–9-vuotiaat.

Moonika Mekaniks on robotti aivan verraton. Hänen uteliaisuutensa on loputon ja tyylitajunsa pettämätön. Mutta Moonika sydämensä kadottanut on. Vai lieneekö robotilla sydän tä? Mihin sellainen voi hävitä, onko se piilossa Moonikan sisällä?

Artun kuviksen syksyssä ötökän ympäristöoppia kukkapuutarhassa

Lasten ja nuorten kulttuuritalo Villa Artun yhteydessä sijaitsevan Hyvinkään kuvataidekoulun syksyn toimintaa alettiin valmistella jo keväällä, kun Artun pihassa nyt kukoistavaa kukkatarhaa ryhdyttiin rakentamaan. Oppilaat istuttivat siemeniä – auringonkukkaa, kehäkukkaa, maissia, ruusupapua, tuoksuhernettä – itse tekemiinsä istutusruukkuihin. Istutettaviksi valittiin erityisesti perhosia ja muita pölyttäviä hyönteisiä houkuttelevia kasveja. Taimet siirrettiin sitten kesän korvalla

kasvamaan ja vahvistamaan pihan kasvatuslaatikoihin. Näin kuvalliset halusivat edistää omalta osaltaan pöriäisten pelastamista.

Koulun alkaessa elo-syyskuun vaihteessa oppilaat aloittavat kasvi- ja hyönteisprojektin Ötökän ympäristöoppi, jossa he pyrkivät tutkimaan hyönteisen näkökulmasta, mitä kukkatarhassa tapahtuu. Oppilaiden ikä huomioiden tehdään erilaisia havaintoihin pohjautuvia teoskokonaisuuksia ja pidetään tutkimuspäiväkirjaa.

KUVA: KAISU PAAVILAINEN

Villa Artun näyttelyt ovat auki ma–to klo 12–19 ja pe 12–16. Ryhmät myös aamu-päivisin. Ryhmien vierailujen ja työpajojen varaukset: p. 050 467 8308 (ma-pe klo 9–15)

Tarkemmat tiedot näyttelyistä, työpajoista ja tapahtumasta:

> villaarttu.fi

Tutustu värkkäilyyn ja Värkkäilykisaan:

> värkkäilyfestari.fi

Artun kuviksen toimintaan:

> hyvinkaa.fi/kuvataidekoulu

Seuraa somessa: Facebook: Villa Arttu / IG:

@villaarttu @artunkuvis

Kulttuuritalo Villa Arttu

Hyvinkään Villatehdas ovi B11, Kankurinkatu 4–6

Taito käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi

Iloisen tekemisen ja onnistumisen paikka

teksti: KIRSI JUNTUNEN

Käsityö- ja muotoilukoulussa järjestetään käsityön taiteen perusopetusta 7-18-vuotiaille lapsille, nuorille ja aikuisille sekä varhaisiän käsityökasvatusta 4-6-vuotiaille lapsille. Hyvinkään lisäksi opetusta järjestetään myös Helsingissä, Vantaalla, Tuusulassa, Lohjalla, Porvoossa ja Lappeenrannassa.

Käsityön taiteen perusopetus on vapaa-ajalla annettavaa tavoitteellista taidekasvatusta. Taiteen perusopetuksessa käsityön tarkoituksena on antaa oppilaille kokemuksia käsityöstä ja muotoilusta ja opinnoissa kannustetaan oppilasta oivalluksiin ja oman luovuuden ja kekseliäisyyden esiintuomiseen. Opetus on tavoitteellista, valtakunnalliseen opetussuunnitelmaan sidottua ja sitä antavat alan ammattilaiset. Opetussuunnitelma määrittelee opintokokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt. Opinnot muodostuvat pukeutumisen, esine- ja tekstiiliympäristöjen, palveluympäristöjen sekä rakennettujen- ja luonnonympäristöjen näkökulmasta.

- Opiskelun lähtökohtana on käsillä tekeminen: tutkimme, pohdimme ja suunnittelemme asioita, esineitä ja ilmiöitä. Käsityö- ja muotoilukoulun rehtori **Kirsi Juntunen** kertoo.

- Hyvinkäällä toimimme Villa Artussa, jossa järjestämme laajan oppimäärän mukaista käsityön taiteen perusopetus-

ta 7-16-vuotiaille lapsille, nuorille sekä aikuisille, tarjoamme opetusta myös nikkari- ja fantasia-asu painotteisesti.

Käsityö- ja muotoilukoulussa tarjotaan syksystä 2021 alkaen varhaisiän käsityökasvatusta 4-6-vuotiaille lapsille. Ryhmän tavoitteena on tutustua lähiympäristöön havainnoiden, ihmetellen, tutkien, leikkien ja elämyksiä kokeen. Opinnoissa kokeillaan ja harjoitellaan taitoja erilaisten tekniikoiden, materiaalien ja välineiden avulla. Työkentelyssä on keskeistä leikinomaisuus, tekemisen ilo ja onnistumisen kokemukset. Tekeminen on kokonaisuudessaan toiminnallista ja elämyksellistä. Tekemisen lähtökohtana on aina vuoden käsityöteema, jossa hyödynnetään poikkitieteellisuutta, kuten kuvataidetta, satuja, musiikkia sekä muita ajankohtaisia ilmiöitä. Opinnoissa harjoitellaan toisten huomioimista, ryhmätyötaitoja ja omaan työhön keskittymistä. Opinnot kestävät 1-2 vuotta. Yhden opetuskerran kesto on 75 min ja opetuskertoja on lukuvuodessa 30.

Hyvinkään 2021-2022 lukuvuoden lasten- ja nuorten ryhmät

- ma 7-9-vuotiaat klo 14.15-15.45

- ma 4-6-vuotiaat klo 16.15-17.30, varhaisiän opinnot

- ma 12+ -vuotiaat klo 17.45-20.00, syventävät opinnot

- ti 9-10-vuotiaat klo 15.15-16.45

- ti 10+ -vuotiaat klo 17.15-19.30, fantasia-asu opinnot

KUVA: KÄSITYÖ- JA MUOTOILUKOULU/ ANNIINA SOIKKELI

- ke 10-15-vuotiaat klo 15.15-17.30
- to 7-9-vuotiaat klo 15.15-16.45
- to 9-12-vuotiaat klo 15.15-16.45, nikkarit opinnot
- to 10-15-vuotiaat klo 17.00-19.15, nikkarit opinnot

Haemme uusia lapsia, nuoria ja aikuisia mukaan toimintaamme. Tule rohkeasti mukaan ja löydä uusi harrastus käsillä tehden! > [taitoetelasuomi.fi](https://www.taitoetelasuomi.fi)

Lisätietoja: Käsityö- ja muotoilukoulun rehtori Kirsi Juntunen, p. 050 4354 426, kirsi.juntunen@taitoetelasuomi.fi

Ilmoittautuminen Eepos-palvelussa:

> [taitoetelasuomi.eepos.fi](https://www.taitoetelasuomi.eepos.fi)

Facebook: Taito käsityö- ja muotoilukoulu Etelä-Suomi

Instagram: @kasityokouluetelasuomi

YouTube ja Twitter: @Taitoetelasuomi

Hyvinkään lukio ja Hyvinkään Opisto sijaitsevat Kipinä-talossa, jonka katolla on 400 aurinkopaneelia.

KUVA: OSMO LAMPINEN

Kestävä, hiilineutraali Hyvinkää

Hyvinkää on ollut vuodesta 2016 hiilineutraalisuutta tavoittelevien HINKU-kuntien verkoston ja vuoden 2017 lopusta kestävä elämäntapaa tavoittelevien FISU-kuntien verkoston jäsen.

HINKU-verkoston kuntien tavoitteena on vähentää kasvihuonekaasupäästöjä 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. FISU-kunnat (Finnish Sustainable Communities), joita on yksitoista, tavoittelevat jäteteettämyyttä, hiilineutraalisuutta ja kestävä kulutustasoa vuoteen 2050 mennessä.

FISU-jäsenyyteen liittyen Hyvinkäälle laadittiin ekologisen kestävyden tiekartta ja

sitä toteuttava valtuustokausittain päivitetävä kaupungin ympäristöohjelma. Vuositainen kaupunginhallitus vahvistaa Hyvinkään energiatehokkuus- ja ilmastotoimenpiteiden vuosikellon, jossa on kuvattu kyseisen vuoden toimenpiteet. Kaupungin omien toimien lisäksi mukaan halutaan myös kuntalaiset ja yritykset. Kuntalaisten ja asuntoyhtiöiden kannattaa hyödyntää tässä Hyvinkään omaa energianeuvontaa EnergiaHelppiä.

Kaupungin ympäristötoimista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle Hyvinkään ympäristöraportissa. Kymmenen vuoden välein julkaistaan lisäksi laajempi Hyvinkään ympäristön tilan katsaus, jollai-

nen julkaistiin nyt alkuvuodesta. Hyvinkää on mukana myös kunnille suunnatussa CO2- raporttipalvelussa, joka tuottaa vertailukelpoista tietoa kuntien kasvihuonekaasupäästöistä. Kaikki nämä raportit löytyvät kaupungin kotisivuilta.

Lisätietoja:

HINKU kunnat:

> [hiilineutraalisuomi.fi](https://www.hiilineutraalisuomi.fi)

FISU-kunnat:

> [fisunetwork.fi](https://www.fisunetwork.fi)

> [hyvinkaa.fi/ymparistonjulkaisut](https://www.hyvinkaa.fi/ymparistonjulkaisut)

Energianeuvonta EnergiaHelppi:

> www.energiahelppi.fi

Eläinsuojeluvalvonta Hyvinkäällä

Valvontaeläinlääkäri ja kaupungineläinlääkärit suorittavat eläinsuojeluvalvontaa Hyvinkäällä virka-aikana. Kiireellisissä tapauksissa poliisi on toimivaltainen eläinsuojeluviranomainen kaikkina vuorokauden aikoina. Hyvinkäällä tehdään vuosittain noin 70 eläinsuojelu tarkastusta, joista suurin osa perustuu kuntalaisen tekemään ilmoitukseen.

- Kuka vain voi tehdä ilmoituksen

epäillessään, että eläimen pidossa on epäkohtia, kertoo kaupungineläinlääkäri **Taru Järvimaa**.

Viranomaisen tehtävänä on saatujen tietojen perusteella arvioida tarkastuksen tarve eli säädösten mahdollinen laiminlyönti. Eläinsuojelutarkastuskäynti suoritetaan eläimen hyvinvoinnin arvioimiseksi ja on siten myös eläimen omistajan etu, koska käynnillä voi tulla esille asioita, joita ei itse ole huomannut.

Tarkastajalla on oikeus eläimen, sen pitopaikan tai kuljetusvälineen tarkastamiseen sekä oikeus tarkastaa myös eläimelle tarkoitettu ruoka ja juoma sekä eläimen hoidossa käytetyt välineet ja varusteet.

Useimmiten kyse on lievistä eläinsuojelullisista epäkohdista, joiden korjaamiseksi annetaan ohjeita ja neuvoja, joilla pyritään edistämään eläimen hyvinvointia. Mikäli havaitaan säädösten vastaisia laiminlyöntejä, eläimen omistajalle annetaan kieltö

jatkaa määräysten vastaista toimintaa tai määräys korjata eläinten olosuhteet annettussa määräajassa.

- Määräajan umpeuduttua kohteeseen tehdään uusintatarkastus, jolla valvotaan, että määräystä on noudatettu, muistuttaa Järvimaa.

Eläinsuojelulain mukaan viranomaiset voivat tarkastuskäynnillä ryhtyä omistajan kustannuksella myös välittömiin toimenpiteisiin, mikäli eläinsuojelulliset syyt niin vaativat.

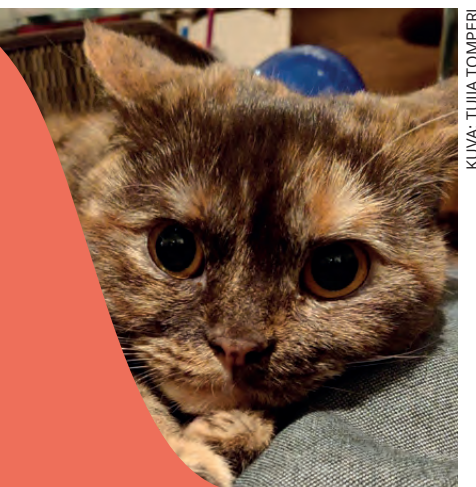
- Lemmikkieläinten vakavissa laiminlyöntitapauksissa päädytään useimmiten

eläinten kiireelliseen haltuunottoon, toteaa Järvimaa.

Tuotantoeläimille järjestetään ensiapuna ruokaa ja juomaa sekä hoitaja paikan päälle, tai vaihtoehtoisesti järjestetään hoitoa muualla.

Eläinsuojelurikokset ovat rikoslain alaisia tekoja. Jos henkilö tuomitaan eläinsuojelurikoksesta, voidaan hänet samalla tuomita menettäneeksi oikeutensa omistaa, pitää tai hoitaa eläimiä. Eläintenpitokielto voi olla joko määräaikainen tai pysyvä.

> [hyvinkaa.fi/elainlaakintahuolto](https://www.hyvinkaa.fi/elainlaakintahuolto)

KUVA: TUJJA TOMPERI

VAPAA-AIKA

KUVAT: TEEMU HEIKKILÄ

Hyvinkääläiset seurat liikuttavat noin kolmasosaa kaupunkilaisista

Hyvinkäällä voidaan hyvillä mielin todeta, että liikunnan infrastruktuuri on kaupungissa valtakunnallisestikin mitattuna erinomaisella tasolla ja aktiivisesti liikkuvien puitteet mainiot. Vuosikymmenten aikana systemaattisesti ja tietoisesti kehitetty ja rakennettu Hyvinkään liikuntatarjonta on kokonaisuudessaan poikkeuksellisen kattava – yksi Uudenmaan parhaista – ja se tukee kuntalaisia niin omatoimisen liikkumiseen kuin urheiluseuroissa toimimiseen.

TEKSTI: JARMO VAKKILA

Hyvinkäällä on poikkeuksellisen suuri määrä urheiluseuroja asukasmäärään suhteutettuna: noin 125 seuraa, joista noin 90 toimii aktiivisesti. Vapaaehtoistyö on Hyvinkäällä merkittävää ja sen rahallinen arvo vuositasolla on laskettavissa jopa miljoonissa euroissa. Pelkästään liikunnan parissa toimii noin 5 400 vapaaehtoistyöntekijää. Kaupunki tunnetaan valtakunnallisesti useista eri lajeista, kuten pesäpallosta, koripallosta, yleisurheilusta, kamppailulajeista, jääkiekosta, jalkapallosta, salibandystä, voimistelusta, curlingista, alppilajeista, hiihdosta, moottoriturheilusta sekä uudistuvan uimahallin myötä tulevaisuudessa myös uinnista.

Hyvinkäällä kehitetään arki- ja hiihtoliikuntaa sekä korostetaan liikunnan ja liikuntarakentamisen merkitystä kaupunkimiljöön kehittämisessä. Hyvinkään kaupungin liikuntapaikat ovat suurimmalta osalta

kunnan ylläpitämiä, mikä luo edellytykset avoimiin, tasapuolisiin ja esteettämiin liikuntamahdollisuuksiin.

Seurayhteistyön jatkuva ylläpitäminen ja kehittäminen on tärkeää. Hyvinä esimerkkinä on ollut Hyvinkään urheiluseurojen yhteiset eettiset pelisäännöt. Säännöt laadittiin seurojen omasta aloitteesta yhdessä liikuntapalveluiden kanssa ja ne tarkistetaan vuosittain myös yhdessä. Hyvinkään Talkoostartti-tapahtuma on puolestaan oiva esimerkki yli seura- ja lajirajojen toteuttavasta yhteisestä tapahtumasta.

Seuroissa tehtävä vapaaehtoistyö on yhteiskunnallisesti merkittävää ja hyvinkääläiset seurat liikuttavat noin kolmatta osaa kaupunkilaisista. Hyvinkään kilpaurheilutoiminta keskittyy pääasiassa nuorten toimintaan, vaikka muutamia korkeamman sarjatasoista lajeja löytyy. Tulevaisuuden pohdinnaksi jää esimerkiksi opiskelun ja urheilun yhdistäminen, urheiluakatemiatoiminta sekä seurojen toiminnan ja taloudellisten edellytysten tukeminen.

Liikkumisen eriarvoistumista tulee välttää ja esimerkiksi harrastusmaksut ja liikuntapaikkojen kustannukset tulisi voida pitää kohtuullisella tasolla sekä panostaa erityisesti heikoimmassa asemassa olevien kuntalaisten liikkumisen mahdollistamiseen. Monessa seurassa näihin onkin kiinnitetty huomiota. Seurayhteistyöllä voidaan luoda näihin uusia malleja.

Kaupungin rooli on huolehtia liikkumisen motivoinnista, alkukipinän antamisesta sekä liikuntapaikkojen ja liikuntamahdollisuuksien ylläpitämisestä. Hyvä asuminen, hyvinvointi ja virikkeelliset mahdollisuudet ovat Hyvinkään vetovoimatekijöitä, joiden ylläpitämisessä seuroilla ja seurayhteistyöllä on merkittävä rooli nyt ja tulevaisuudessa.

> hyvinkaa.fi/liikunta

TAPAHTUMAT

Poimintoja syksyn tapahtumista Hyvinkäällä

Red Carpet -festari täyttää 5 vuotta – elokuussa Hyvinkäällä juhlietaan elokuvan voimaa

Red Carpet on festari täynnä suomalaista tähtisadetta ja rentoa hyvinkääläisyyttä parhaimmillaan.

Red Carpet -festari

26.–29.8.2021 Hyvinkäällä.

Katso ajantasaiset festari- ja ohjelmatiedot osoitteesta > redcarpetfestari.fi

Talkoostartti liikuttaa ja kerää rahaa hyvinkääläiselle seuratoiminnalle

Viime vuonna ensimmäistä kertaa järjestetty kävely- ja juoksupahtuma Talkoostartti järjestetään myös tänä vuonna. Tapahtuma siirtyy Hyvinkään keskustasta Sveitsin maastoihin kilpailukeskuksenaan Hotel

Sveitsin piha-alue. Tapahtuman tuloilla tuetaan seuratoimintaa sekä vähävaraisten harrastamista.

Talkoostartti 11.9.2021 Sveitsin maastoissa.

Lisätietoja:

> voimatahtosydan.fi/talkoostartti

Hyvinkään Halo valaisee kaupungin jälleen lokakuussa

Hyvinkään Halo -valotapahtuma tarjoaa kaupunkilaisille ja kaupungissa vieraileville valokokemuksia pimeimpään vuodenaikaan. Tapahtumapäivät syksyille 2021 on vahvistettu; ajanjaksolla 27.10.–7.11.2021 järjestetään useampi eri valoteemainen kokonaisuus kattoteeman Valon Kipinä alla. Kolmatta kertaa järjestettävä laajan yhteistyöverkoston rakentaman valotapahtuman

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

pääjärjestäjänä toimii Hyvinkään kaupunki.

Hyvinkään Halo -valotapahtuma

27.10.–7.11.2021

Lisätietoja: > hyvinkaanhalo.fi

KUVA: SHUTTERSTOCK

Tapahtumakalenteri

Hyvinkään kaupungin tapahtumakalenterin ja matkailusivusto Visit Hyvinkään verkkosivut on uudistettu palvelemaan jatkossa entistäkin paremmin sekä tapahtumakävijöitä että matkailijoita.

Uudistunut Visit Hyvinkää kertoo kaupungista kuvin > visithyvinkaa.fi

Löydä kaikki Hyvinkään tapahtumat > tapahtumat.hyvinkaa.fi

Löydä kaikki Hyvinkään tapahtumat > tapahtumat.hyvinkaa.fi

Ilmoita omat tapahtumasi

Voit syöttää oman tapahtumasi maksutta tapahtumakalenteriin. Palvelun käyttöönotto edellyttää rekisteröintiä. Lisätietoja tapahtumien lisäämisestä: Outi Ruso, outi.ruso@hyvinkaa.fi

KUVA: TUUJA TOMPERI

Hyvinkään asema-alueella on monen ikäisiä rakennuksia.

Hyvinkää huokuu rautatiehistoriaa

Suomen Rautatiemuseolla tehdään jatkuvasti erilaisia projekteja, jossa tietoisuus rautatiehistoriasta lisääntyy. Tällä kertaa tietoa kerätään muun muassa Hyvinkään rautatiekohteista.

TEKSTIT: ROOSA RUOTSALAINEN, PROJEKTITUTKIJAJA SUOMEN RAUTATIEMUSEOSSA

Suomen Rautatiemuseossa on alkuvuoden aikana ollut käynnissä projekti, jossa selvitetään Keravan ja Riihimäen välisen rataosuuden historiaa Väyläviraston toimeksiannosta. Rataosuuden kulttuurihistoriallisessa inventoinnissa tehdään tutkimustyötä rataosuuden erilaisista kiinnostavista kohteista radan kunnossapitoa ja kaikkia rautatiehistoriasta kiinnostuneita varten. Inventoinnissa perehdytään myös hyvinkääläisiin rautatiekohteisiin. Ja niitä riittääkin, sillä onhan Hyvinkää kasvanut rautatien ympärille. Hyvinkäälläkin inventoija jalkautui maastoon tarkistamaan kohteiden tilaa paikan päällä.

Hyvinkäällä rautatien vaikutus on tuntunut jo vuonna 1858, jolloin Suomen ensimmäistä rautatietä, Helsinki-Hämeenlinna-rataa ryhdyttiin Hyvinkään kohdalla

toden teolla rakentamaan. Joitain merkkejä rautateiden alkuajoilta Hyvinkäällä onkin vielä jäljellä, mutta rautatiealueet ovat muuttuneet paljon vuosien saatossa käytön tarpeiden muuttuessa.

MONIEN MUUTOSTEN ASEMA-ALUE

Hyvinkään asema rakennettiin syrjäseudulle. Alkuaikoina asema toimi paikkakunnan ainoana julkisena tilana, joten asemahallissa järjestettiin yleisiä tilaisuuksia aina jumalanpalveluksista juhliin. Hyvinkään asemarakennuksen keskiosa on valmistunut vuonna 1862 ja on siten yksi Suomen vanhimmista asemarakennuksista.

Myös aseman takana oleva puisto on vanha. Se on luultavasti yksi Suomen ensimmäisistä asemapuistoista. Asemapuistot olivat monen paikkakunnan ensimmäisiä julkisia puistoja. Ne myös erottivat asemat muusta ympäristöstä: asemapuisto-

ton korkeat puut näkyivät kauas.

Autoistuminen muutti asema-alueita paljon, sillä sen myötä asemille ilmestyivät parkkipaikat ja asfaltointi. Aiemmin autoliikenne Hangon radan yli kulki aseman editse. Nykyään suunnilleen samalla paikalla on kevyen liikenteen tasoristeys. Hangon sillan rakentaminen lopetti asema-alueen läpikulkuliikenteen.

Hyvinkään asemalla voi nykyisellään nähdä monta eri aikakautta. Vanhinta kerrostumaa edustavat asemarakennus, puisto sekä kellari. Postitalo on 1900-luvun alusta. Vanha makasiini on 1940-luvulta ja monet aseman kasvit ovat vähintään 1960-luvulla istutettuja, toki joukossa on myös tuoreempia istutuksia. Taksiasema on 1970-luvulta, alikulut ja laiturirakenteet 1990-luvulta. Asema-alue muuttuu käytönsä mukaan.

VANGIT RATATÖISSÄ HYVINKÄÄLLÄ

Muutamia merkkejä on jäljellä vielä muistuttamassa radan rakennusajasta. Urakansuun kalliroleikkaus halkoo Hyvinkään keskustassa Salpausselkää. Tuo kalliroleikkaus oli yksi radanrakennuksen haastavimmista tehtävistä ja sitä varten Hyvinkäälle tuotiin vankeja työvoimaksi. Kalliroleikkausta on myöhemmin jouduttu leventämään, mutta kiviröykkiöt kallioiden päällä kertovat tehdystä työstä.

Vangeille ja heitä vartioiville kasakoille piti rakentaa myös asuntoja. Väliaikainen vankila rakennettiin lähelle työmaata. Tästä vankilasta on säilynyt yksi puna-

KUVA: SUOMEN RAUTATIEMUSEO

Urakansuun kalliroleikkauksen kiviröykkiössä näkyy selviä porausjälkiä.

multainen asuinrakennus paikassa, jota on vankilan mukaan ryhdytty kutsumaan Koritsooninmäeksi (ruots. korrektionsanstalt = rangaistuslaitos). Myös Urakansuu ja Urakansilta ovat paikanniminä muistuttamassa hankalasta työstä.

KATOAVAA HISTORIAA

Inventoinnissa etsitään myös osittain kadonnutta rautatiehistoriaa. Ratavartijan mökit kuuluivat ennen kunnossapidon koneellistamista ratojen varsien maiseen ja niitä saattoikin olla jopa kahden kilometrin välein. Sittemmin mökkejä on käytön tarpeen puuttuessa purettu, mutta onneksi joitakin on säilynyt, myös Hyvinkäällä.

Hyvinkäällä sijaitsee yksi ratavartijan punamultainen mökki, mutta myös purettujen mökkien tonteilta saattaa löytää jotain kiinnostavaa. Tonttien paikkoja etsitään esimerkiksi eri-ikäisiä karttoja tai ilmakuvia vertailemalla. Koskaan kuitenkaan ei voi tietää, mitä tontista on jäljellä, ennen kuin pääsee paikan päälle katsomaan.

Inventoinnissa tarkastettiin Hyvinkäälläkin muutamia ratavartijoiden tonttien paikkoja, kuten esimerkiksi Palopuron vanhan seisakkeen paikalla sekä Antinsaassa. Palopuron ratavartijan mökki on purettu noin kymmenen vuotta sitten, mutta tontilta löytyi paljon perinteistä pihakasvillisuutta. Pihaa rajasi rehevä syreeniaita, ja suuret vanhat koivut kaartuivat entisen vahtituvan paikan ylle. Villiintyneet ruusut ja vademat olivat vallanneet tonttia. Joskus kuitenkin inventoijakin vetää vesipe-rän: Antinsaassa luultavasti 1990-luvun alussa purettu ratavartijan tontin paikalla oli vain huoltotie ja metsähakkuut.

Inventoinnin tuloksia pääsee tarkastelemaan verkkojulkaisusta, joka julkaistaan loppukesän aikana doria.fi julkaisuarkistossa. Julkaisusta tiedotetaan esimerkiksi Suomen Rautatiemuseon somekanavissa.

Rautateiden eurooppalainen teemavuosi Suomen Rautatiemuseossa

Euroopan komissio päätti ehdottaa vuoden 2021 teemaksi rautateitä, koska raideliikenne on vähäpäästöistä, turvallista, helppoa ja kestävä. Vuoden aikana pyritään edistämään junaliikenteen houkuttelevuutta ja tekemään aloitteita rautatieliikenteen parantamiseksi.

Suomen Rautatiemuseo osallistuu teemavuoteen julkaisemalla kuukausittain lyhyitä videoita rautateiden historiaa. Pariminuuttisilla videoilla kerrotaan tarinoita mielenkiintoisesti eri näkökulmista aina ratavartijoista Interrailiin ja rautateiden asunnoista lumenauraukseen.

Syksyllä on luvassa myös teemavuoteen liittyviä tapahtumia sekä museolla että verkossa. Suunnitteilla on retkipäivä Perinnejuna Valtterin kyydissä sekä puuhaa koululaisten syyslomaviikolla rajoitukset huomioiden.

Tapahtumista voi lukea museon nettisivuilta
> rautatiemuseo.fi

Videot löytyvät museon Youtube-kanavalta Rautateiden tarinoita -soittolistalta aihetunnisteella #EUYearofRail

> [youtube.com/SuomenRautatiemuseo](https://www.youtube.com/SuomenRautatiemuseo)

Interrail – ovet auki Eurooppaan. Yksi museon teemavuoden videoista kertoo Interrailista. Kuva: Suomen Rautatiemuseo

Euroopan rautateiden teemavuosi kannustaa käyttämään juna.

Kadonnutta Hyvinkäätä etsimässä

Missä asui Helene Schjerfbeck? Mitä olikaan Willan paikalla? Miten Villatehtaan voimala sijoittui kartalle?

TEKSTI: INKA TUOMINEN

Hyvinkään keskusta on kokenut monia suuria myllerryksiä. Kaupunkikuva on näyttynyt hyvin erilaiselta nyt, 30 tai 90 vuotta sitten. Lukuisat, aikoinaan eri tavoin merkittävät rakennukset ovat kadonneet tai muuttaneet muotoaan: Aseman koulun pihan kohdalla oli koristeellinen Tillanderin huvila, niin Kansantalon kuin Seurantalokin paikalla on kerrostalo. Anttilan tavaratalo on sulautunut Willan kauppakeskukseen ja **Wiwi Lönnin** suunnittelema Lasten talo paloi vuonna 2006.

On kiehtovaa seurata, kuinka kaupunki rakentuu uudestaan ja uudestaan paikoille, joissa on jo aiemmin ollut jotain. Vanhat kerrokset jäävät asumaan muistoihin, kunnes haipuvat pois muistajiensa mukana. Valokuviiin tallentunut kadonnut kaupunki on nykykatsojalle samaan aikaan tuttu ja vieras.

Kartat ovat hyvä väline menneen kaupungin hahmottamiseen. Hyvinkään kaupunginmuseo julkaisi viime vuonna Hyvinkään teollisuusympäristöjä käsitelleen Rillin, jota pääsee tutkimaan museon näyttelytilassa. Siinä paikallishistoria yhdistyy paikkatietoon ja karttoihin. Nyt museon nettisivuilla julkaistuissa Kadonnutta Hyvinkäätä etsimässä -tarinakartoissa paikkatieto yhdistyy purettuihin rakennuksiin.

Tarinakarttoihin on kerätty muistoihin jääneitä taloja ja kaupunkinäkyksiä kahdessa ajassa: toinen kartoista esittelee 1930-luvun ja toinen 1990-luvun Hyvinkäätä. Pääset selaamaan kohteita sijoitettuna oman aikansa kartoille. Lisäksi rakennuksista on mahdollista jättää myös muistitietoa museolle. Voit myös kokeilla suunnistaa kohteesta toiseen – klikkaa älypuhelimella kartan sivussa näkyvää paikannussymbolia ja näet oman sijaintisi kartalla!

Purettuja taloja vuoden 1938 kartalla.

Vanhan kaupungintalon edessä, nykyisen kauppakeskus Willan tietämillä, juhliittiin Tomi Poikolaisen olympiakultaa vuonna 1980.

Tervetuloa matkalle 1930- ja 1990-luvun Hyvinkäälle:
> hyvinkaa.fi/kadonnutta-hyvinkaata

AUKEMAAN KUVAT: HYVINKÄÄN KAUPUNGINMUSEO

Lähetääks kylille?

Muistatko Hitsaajat -patsaan vanhalla paikallaan? Tiedätkö, kumpaan suuntaan Jussintoria kierrettiin? Muistatko Mutkan ja Luostarin? Missä nuoret sinun nuoruudessasi kokoontuivat?

TEKSTI: SARI MUSTAJÄRVI

Hyvinkään kaupunginmuseon näyttely kauppakeskus Willassa vie matkalle muistojen nuoruuteen. Aikaan, jolloin tunteet ja aatteet olivat vahvoja ja ystävät tärkeimpiä maailmassa. Näyttelyssä aiheina ovat muoti, ystävyys, sukupolvikokemus, alakulttuurit, nuorisokapina, nuorten kohtaaminen, vapaa-ajanviettopaikat ja musiikki.

Hyvinkään historia pienenä tehdaspaiikkakuntana on luonut omanlaisensa puitteet nuorille aikuisuuteen kasvamiseen. Nuoruusmuistot kiinnittyvät kotiseutuun vahvasti ja elävästi. Muistoissa nuorten kokoontumispaikat, ensirakkaus ja ystävien kodit säilyvät pitkälle vanhuuteen. Paikallisuus nousee esiin myös esimerkiksi musiikissa, näyttelyssä tutuksi tulevat hyvinkääläiset bändit kuten The BopCats,

Devils, Vandaalit, XL5 ja Raptori.

Heti sisään tullessa vastassa on 1960-luvun polkupyörä, näyttelyn ehkä komein esine on 1950-luvun moottoripyörä ja löytyy sieltä skeittilautakin. Itsenäistymiseen ja aikuisuuteen siirtymiseen kuuluu omin ehdoin liikkuminen ja ympäristön haltuun ottaminen. Helsingin läheisyys on myös tuonut kaivattuja tuulahduksia suuresta maailmasta Hyvinkäälle. Rata on luonut mahdollisuudet nuorille liikkua vaivattomasti pääkaupungin ja kodin väliä ja siten laajentanut nuorten elämänpiiriä.

Näyttely antaa näkökulmia siihen, millaista on ollut elää nuoruutta vuosina 1950–2020 Hyvinkäällä, mutta myös muualta tulevat löytävät näyttelystä yhteisiä sukupolvikokemuksia. Ääneen pääsevät myös nykynuoret, jotka kertovat omin sanoin tämän ajan nuoruudesta.

Lähetääks kylille Nuoruus ja kapina 1950–2020

Avoinna 4.12.2021 asti. Hyvinkään kaupunginmuseo, Kauppakeskus Willa, Hämeenkatu 9, ylätaso, 3. krs. Puh. 040 773 6257 kaupunginmuseo@hyvinkaa.fi

Avoinna: ke-pe 12–18, la-su 11–17, yleisöopastukset keskiviikkoisin klo 14 (max 10 hlö)

> hyvinkaa.fi/kaupunginmuseo

Koronarajoitukset saattavat aiheuttaa muutoksia. Katso ohjeet turvalliseen museovierailuun kotisivuiltamme.

Ennen ja nyt

TEKSTI: INKA TUOMINEN

Paikat ja rakennukset elävät ajassa. Ne muokataan sopiviksi uusiin tarpeisiin, päällystetään mainoksilla, seinälaudat harmaantuvat. Kaikki tämä näkyy niistä otetuissa valokuvissa.

Hyvinkään kaupunginmuseo aloittaa syksyllä yhteishankkeen seudun viiden muun kunnan (Tuusula, Kerava, Riihimäki, Mäntsälä, Nurmijärvi) museoiden kanssa. Museoviraston rahoittamassa Keski-Uuttamaata ja Kanta-Hämettä ennen ja nyt - kulttuuriympäristöä ja osallistavaa jälleenalokuvasta -hankkeessa kuvataan yhdessä vapaaehtoisten kanssa nykyversioita museoiden kokoelmiin kuuluvista valokuvista, joissa näkyy kulttuurihistoriallisesti merkittäviä kohteita. Ennen-nyt-kuvapareista luodaan kävelyreitti Ajapaik-appiin ja näin historiallisia kuvia voi käydä vertailemassa nykynäkyymiin myös paikan päällä.

Siltakatu 1960-luvulla. Miltä näyttäisi samasta kohdasta otettu kuva nyt?

Samalla museo kerää itselleen arvokasta nykydokumentaatiota. Tuleville sukupolville nyt kuvatut maisemat ovat mennyttä aikaa – museoiden tehtävänä on menneen säilyttämisen ja tutkimisen lisäksi myös tallentaa tätä päivää. Ja kukapa siinä olisi parempi kuin itse kaupungin asukkait!

Seuraa museon somekanavista ja verk-

kosivuilta hankkeen etenemistä ja tule mukaan tallentamaan oman aikamme kaupunkia!

> hyvinkaa.fi/kaupunginmuseo
> www.facebook.com/hyvinkaakaupunginmuseo
Instagram: [@hyvinkaan_kaupunginmuseo](https://www.instagram.com/hyvinkaan_kaupunginmuseo)

Maalataan yhdessä muraali!

TEKSTI: MARJO KUULA

Hyvinkään taidemuseossa on nyt mahdollista päästä osallistumaan muraalin maalaamiseen. *Happy Valley* on taiteilijoiden **Merja Puustinen & Andy Best** luoma näyttelykokonaisuus Hyvinkään taidemuseossa. Näyttelyn nimi, *Happy Valley*, viittaa eurooppalaissyntyisten aristokraattien ja seikkailijoiden ryhmään ja heidän dekadenttiin elämäntapaansa maailmansotien välissä Keniassa ja Ugandassa. Näyttelyn valtavat ja värikkäät ilmatäytteiset veistokset kutkuttavat ja hämmästyttävät katsojaa samaan aikaan. Isojen humisevien ja räikeän väristen teosten keskellä kulkemaan museovieras saattaa tuntea itsensä pieneksi.

Ison salin on vallannut taideteoskokoelma *Liskojen yö, 2021*, jossa erilaiset entisaikojen merimonsterit ja nilviäisten risteymät tarjoavat kokemuksen juhlimisen jälkeisestä liskojen yöstä tai hirviökarnavaalista. Seiniä kiertävän hirviökulkeuden maalaaminen on osa näyttelykokemusta

ja yhteisöllinen osallisuus on keskeinen teema teosten esittelyssä.

Taiteilijaparin näyttelyissä yhteisöllisesti osallistavalla pedagogisella ohjelmalla onkin keskeinen merkitys. Ison salin seiniä kiertävästä muraalista on noussut lyhyessä ajassa todellinen hitti! Mustavalkoiset hirviökuvat ovat saaneet värikkään pinnan, ja näyttely muuttuu ja kehittyy jatkuvasti museovieraiden osallistuessa muraalin maalaamiseen. Taiteilija Merja Puustinen toivoo, että hyvinkääläinen yleisö ottaisi näyttelyn omakseen – on hyvin jännittävää ja kivaa päästä maalaamaan suoraan museon seinille!

*Merja Puustinen ja Andy Best
Happy Valley
Iso sali ja Kaapon galleria
7.5.–31.10.2021*

*Avooina: ti-to 11–18, pe-su 11–17
vapaa sisäänpääsy keskiviikkoisin 16–18*

KUVA: SINI SUODENJOKI

KUVA: MARJO KUULA

Maalaaminen muraaliin on demokratian ele, jolla maalaajat eli yleisö, museotyöntekijät ja taiteilijat muodostavat kollektiivin. Tämä ele antaa merkityksen sille, millaista tarinaa teokset lopulta kertovat.

Uusi uljas museo

Vuodet 2020–2021 ovat olleet museoille eriskummallisia. Suljetut ovet ovat pakottaneet muuttamaan toimintamuotoja ja palvelemaan museovieraita uusin tavoin. Samalla se on mahdollistanut piilossa olevan museotyön tuomista entistä laajemmin esiin, sillä yleisötyö on vain noin kolmasosa museoiden tekemästä työstä. Mitä sitten suljettujen ovien takana on tehty? Luonnollisesti paljon perustyötä kulttuuriperinnön säilyttämiseksi, mutta myös visiointia Hyvinkään kaupunginmuseon ja taidemuseon yhteiseen tulevaisuuteen.

Vuosi 2022 tulee olemaan Hyvinkään museoille muutosten vuosi. Museoiden nykyisten näyttelyiden sulkeutuessa loppuvuodesta 2021 aletaan taidemuseon tiloja Jussintorilla korjata kaupunginmuseon toimintoja varten. Talven aikana taidemuseon Kaapon galleria muutetaan Hyvinkään kaupunginmuseon näyttelysaliksi ja kauppakeskus Willan näyttelytilasta luovutaan. Nykyisestä taidemuseon kirjastosta tehdään nykyaikainen toimisto kaupunginmuseon henkilökunnan käyttöön. Kirjasto ja arkisto siirtyvät henkilökunnan tieltä Villatehtaalle, jossa sijaitsevat jo kaupunginmuseon vastaavat toiminnot.

Molempien museoiden näyttelytilat saman katon alla tuovat uusia mahdollisuuksia ennen kaikkea museokävijöille. Jatkossa heidän on mahdollista nähdä kaksi museota mielenkiintoisine näyttelyineen yhdellä kertaa ja samalla lipulla. Lisäksi museokaupan tuotevalikoima ja näyttelyiden oheisohjelmat monipuolistuvat entisestään. Yhteiset tilat mahdollistavat myös teemoiltaan yhteiset näyttelyt.

Yhteistyössä on voimaa!

*Tuomas Ravea,
museopalveluiden johtaja*

KUVA: TEEMU HEIKKILÄ

Hyvinkään musiikkiopisto rytmikkäänä

Vaikeuksien voittaminen opettaa aina uutta. Pandemian pakkotilanteessa Hyvinkään musiikkiopistossakin työskenneltiin sähköisten etäyhteyksien avulla. Sävelet soivat ja siirtyivät digitaalisesti, oppilaat ahkerivat - opettajista puhumattakaan - ja asiat etenivät kohti asetettuja tavoitteita. Erikoinen lukuvuosi onnistui erikoisen hyvin, todistuksia opinnoistaan valmistuneille jaettiin ennätysmäärä.

TEKSTI: REIMA RAJJAS

Lukuvuoden mittaan musiikkiopistossakin mietittiin, mitä kivaa uudella digiosaamisella voitaisiin tehdä jatkossa: ihan perinteisten konserttien lisäksi niitä voi myös striimata, tai tehdä esityksistä hienoja musiikkivideoita. Hymon omalla Youtu-

be-kanavalla katsoja-kuuntelijat mukaan lukien kummitädit kaukana Rovaniemellä ja Lontoossa, voivat nauttia lasten ja nuorten esityksistä kotisohvillan. Etäilyn aikana myös huomattiin, kuinka itse soitetun tai laulettuun musiikkivideon valmistaminen motivoi monia oppilaita sinnikkääseen koti-

harjoitteluun. Digitaaliset apuvälineet eivät siis vähentäneet käsillä ja päällä tehtävää soitonharjoittelua - päin vastoin teknologia on tehnyt harjoittelusta eräällä tavalla hauskeempaa ja monipuolisempaa. Samoin videokonserttien jälkeen ollaan taas entistä innokkaampia esittämään musiikkia yleisön edessä ihan oikeissa konserteissa. Uudesta digiosaamisesta ja etenkin nuorten ennakkoluulottomasta asenteesta uutta musiikkiteknologiaa kohden on varmasti hyötyä nopeatempoisen tulevaisuuden musiikkiopistossa.

Digiloikan myötä Hymo on harpunnut muutenkin musiikilliseen nykyaikaan: klassisen lisäksi musiikkiopistossa voi opiskella rytmimusiikkia, pop-jazz-laulua ja -pianonsoittoa. Soittotunneilla voidaan tutustua myös säveltämisen ja biisinteon perusteisiin. Viime ystävänpäivän videokonsertissa kuultiin kantaesityksinä oppilaiden itse säveltämää musiikkia, kaikkiaan 41 upeaa uutta teosta! Yhteismusiointia ja esiintymisiä eri kokoonpanoissa barokkiensembleista bändeihin lisätään tulevina vuosina. Luvassa on uusia elämyksiä ja entistä monipuolisempina avautuvat mahdollisuudet harrastaa musiikkia Hyvinkäällä.

Monella alalla pohditaan, mikä on tulevaisuus koronan jälkeen. Soiton ja laulun harrastaminen ja tavoitteellinen opiskelu houkuttelee jatkossakin lapsia ja nuoria, ja enenevästi myös aikuisia. Kyse on henkisestä hyvinvoinnista, jota ilman muulla hyvinvoinnilla ei oikein ole merkitystä. Musiikki, kuten kulttuuri ja taide yleensäkin, tuottaa henkistä hyvinvointia. Säveltäjä **Kalevi Ahon** sanoin: *”Kulttuurin sijoitetut rahat maksavat itsensä moninkertaisesti takaisin, kuten on monin tutkimuksin osoitettu.”* Kulttuuri ja taide voivat avata raikkaita näköaloja myös yhteiskunnalliseen päätöksentekoon.

Hyvinkään musiikkiopistossa on vielä vapaana joitakin oppilaspaikkoja soitto- ja lauluopintoihin sekä Hymon musiikkileikkikouluun, jonka uutuuksia ovat 4-5-vuotiaiden tanssimuskari lauantaisin sekä perjantain vauvaryhmä, johon myös odotavat äidit ovat tervetulleita. Vapaat paikat täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Ilmoittaudu mukaan osoitteessa
> www.hymo.fi

Soittoharrastuksessa saa kavereita ja pääsee esiintymään yhdessä.

KUVA: HANNA TARKIÄINEN

Anna palautetta lehdestä ja voita lahjakortti Hyvinkääsaliin!

Mitä pidit tästä lehdestä?

Kerro mielipiteesi ja kehitysehdotuksesi osoitteessa:
> hyvinkaa.fi/lehtipalautte

Kaikkien 15.10.2021 mennessä vastanneiden kesken arvomme 2 kpl 50 euron lahjakorttia Hyvinkääsaliin. Voittajille ilmoitetaan henkilökohtaisesti.

KUVA: HYVINKÄÄSALI

HYVINKÄÄ **h**

Hyvinkään kaupunki
 hyvinkaakaupunki

Mikä on Hyvinkäällä asumisessa parasta? Kerro ja osallistu arvontaan!

Osallistu *Minun Hyvinkääni* kirjoitus- ja valokuvauskilpailuun 16.6.-16.9.2021.

Katso säännöt ja palkinnot:
Hyvinkaa.fi/minun

HYVINKÄÄ **h** AAMUPOSTI

HYVINKÄÄN KAUPUNGINMUSEO
HYVINKÄÄ CITY MUSEUM

Poimintoja Hyvinkääsalin ohjelmistosta

* muutokset mahdollisia, tarkista ajantasaiset tapahtumatiedot: hyvinkaaasali.fi > ohjelmisto

To 14.10.2021 klo 19
Rhythm of the Dance
liput alk. 49,50€

Pe 12.11.2021 klo 19
Maustetytöt
liput alk. 24,50€

To 2.12.2021 klo 19
BEHM
liput alk. 34,50€

La 16.10.2021 klo 19
Sonata Arctica
liput alk. 40,00€

Pe 5.11.2021 klo 19
Erin 10 vuotta hunningolla -juhlakiertue
liput alk. 39,50€

Pe 26.11.2021 klo 19
Ressu Redford
liput alk. 35,90€

Pe 10.12.2021 klo 18
Ti-Ti Nalle, Nähdään taas!
liput alk. 18,50€

Su 12.12.2021 klo 18
Laura Voutilainen: Mitähän seuraavaks?
liput alk. 36,50€

lippu.fi ✨ **0600 900 900**
(2€/alk.min+mpm/pvm)

Hyvinkääsali

Kauppatori 1, 05800 Hyvinkää

Lisätietoja ohjelmistosta:

> hyvinkaaasali.fi, > facebook.com/hyvinkaaasali